«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ
Միջանկյալ Ֆինանսական հաշվետվություններ

2024թ. Հունիսի 30-ին
ավարտված ժամանակաշրջանի համար

Բովանդակություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին միջանկյալ հաշվետվություն…..…….....2

Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվություն.....……..…….……...……..…....3

Դրամական հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվություն……..…….…….4

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվություն…….....5

Միջանկյալ Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ……...……6

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին միջանկյալ հաշվետվություն
2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար

Հազար ՀՀ դրամ

	1 Ապրիլ 2024 30 Հունիս 2024	1 Հունվար 2024 30 Հունիս 2024	1 Ապրիլ 2023 30 Հունիս 2023	1 Հունվար 2023 30 Հունիս 2023
Տոկոսային եկամուտ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսի մեթոդով	2,334,938	4,665,667	1,981,866	3,905,519
Տոկոսային ծախս	(1,218,658)	(2,411,906)	(947,618)	(1,906,082)
Զուտ տոկոսային եկամուտ	**1,116,280**	**2,253,761**	**1,034,248**	**1,999,437**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	95,450	186,060	71,369	154,725
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	(70,837)	(136,631)	(47,658)	(93,563)
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	**24,613**	**49,429**	**23,711**	**61,162**
Զուտ օգուտ / (վնաս) արտարժութային գործառնություններից	76,638	118,573	36,209	56,420
Զուտ այլ գործառնական (ծախս) / եկամուտ	(76,732)	(145,293)	(13,692)	(57,990)
Գործառնական եկամուտ	**1,140,799**	**2,276,470**	**1,080,476**	**2,059,029**
Ներդրումային արժեթղթերի և այլ ֆինանսական ակտիվների, հաճախորդներին տրված վարկերի, վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունների արժեզրկումից վերականգնումներ / (կորուստներ)	14,230	(14,789)	133,239	113,262
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(431,516)	(839,999)	(360,401)	(699,237)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(338,002)	(653,633)	(327,807)	(611,536)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	**385,511**	**768,049**	**525,507**	**861,518**
Շահութահարկի գծով ծախս	(88,323)	(155,096)	(96,224)	(158,708)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	**297,188**	**612,953**	**429,283**	**702,810**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հաշվետու ժամանակաշրջանի համար՝ առանց շահութահարկի				
Հոդվածներ, որոնք հետագայում վերադասակարգվում են կամ կարող են վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս				
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ				
- Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	103,050	683,757	361,660	479,693
- Շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար	-	-	-	-
Այլ համապարփակ եկամուտ / (վնաս) հաշվետու ժամանակաշրջանի համար՝ առանց շահութահարկի	**103,050**	**683,757**	**361,660**	**479,693**
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ	**400,238**	**1,296,710**	**790,943**	**1,182,503**

Գլխավոր գործադիր տնօրեն — Հայկ Ստեփանյան

Ֆինանսների և վարչարարության վարչության պետ — Անի Սարգսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը — *15 հուլիս 2024 թվական*

Հազար ՀՀ դրամ

	Ծնթգ.	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10	7,845,602	6,268,266
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	11	4,728,674	5,441,127
Բանկերին տրված վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ	12	23,140,827	16,682,670
Հաճախորդներին տրված վարկեր	13	51,728,292	50,572,585
Ներդրումային արժեթղթեր	14	32,487,641	31,610,283
Օգտագործման իրավունքով ակտիվներ	15	382,318	416,504
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	16	2,940,609	2,849,472
Բռնագանձված ակտիվներ	13	147,727	147,727
Այլ ակտիվներ	17	259,629	336,555
Ընդամենն ակտիվներ		**123,661,319**	**114,325,189**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Բանկերց ներգրավված վարկեր, ավանդներ և այլ մնացորդներ	18	8,388,405	97,523
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	19	74,150,332	73,831,733
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		115,858	201,863
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	15	332,901	353,279
Այլ պարտավորություններ	20	597,376	787,101
Այլ ներգրավված միջոցներ	21	251,926	278,949
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	9	242,470	94,640
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	22	6,016,397	6,411,157
Ընդամենը պարտավորություններ		**90,095,665**	**82,056,245**
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	23	26,249,100	26,249,100
Էմիսիոն եկամուտ		257,149	257,149
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ		601,405	(82,352)
Չբաշխված շահույթ		6,458,000	5,845,047
Ընդամենը սեփական կապիտալ		**33,565,654**	**32,268,944**
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		**123,661,319**	**114,325,189**

Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվություն
2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար

	Ծնթգ.	1 Հունվար 2024 30 Հունիս 2024	*Հազար ՀՀ դրամ* 1 Հունվար 2023 30 Հունիս 2023
ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ			
Ստացված տոկոսներ		4,681,955	3,967,850
Վճարված տոկոսներ		(1,930,263)	(1,925,503)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		186,387	154,391
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		(136,536)	(93,487)
Զուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից		123,554	68,657
Վճարված հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի)		(13,957)	(22,812)
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ աշխատակիցներին		(841,446)	(632,907)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ		(517,265)	(581,339)
Այլ վճարումներ		(124,140)	(60,159)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Ներդրումային արժեթղթեր		(330,958)	(8,724,375)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		684,785	4,466,740
Բանկերին տրված վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ		(6,974,862)	(1,248,855)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(2,003,881)	1,110,130
Այլ ակտիվներ		(14,591)	(509,535)
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)			
Բանկերց ներգրավված վարկեր, ավանդներ և այլ մնացորդներ		8,298,132	(3,054,559)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		1,414,113	1,542,582
Այլ պարտավորություններ		(89,358)	988,742
Գործառնական գործունեությունից ստացված / (գործունեությամբ օգտագործված) զուտ դրամական հոսքեր՝ նախքան շահութահարկի վճարումը		**2,411,669**	**(4,554,439)**
Վճարված շահութահարկ		(243,362)	(194,530)
Գործառնական գործունեությունից ստացված /(գործունեությամբ օգտագործված) զուտ դրամական հոսքեր		**2,168,307**	**(4,748,969)**
ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումներ		(173,052)	(65,806)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական հոսքեր		**(173,052)**	**(65,806)**
ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ			
Այլ փոխառությունների մարում		(26,608)	(6,733)
Վարձավճարներ		(20,378)	(37,120)
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական հոսքեր		**(46,986)**	**(43,853)**
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ / (նվազում)		**1,948,269**	**(4,858,628)**
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(371,730)	(142,254)
Պարտքային կորստի գծով պահուստի փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		797	777
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ		6,268,266	13,015,224
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	10	**7,845,602**	**8,015,119**

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին միջանկյալ հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվություն
2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար

Հազար ՀՀ դրամ

	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	Կուտակված շահույթ / (վնաս)	Ընդամենը
Մնացորդը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	**26,249,100**	**257,149**	**(680,716)**	**4,345,691**	**30,171,224**
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	-	-	-	702,810	**702,810**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ					
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	479,693	-	**479,693**
Շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	-	**-**
Ընդամենն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	**-**	**-**	**479,693**	**-**	**479,693**
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունք	**-**	**-**	**479,693**	**702,810**	**1,182,503**
Մնացորդը 2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**26,249,100**	**257,149**	**(201,023)**	**5,048,501**	**31,353,727**
Մնացորդը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	**26,249,100**	**257,149**	**(82,352)**	**5,845,047**	**32,268,944**
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	-	-	-	612,953	**612,953**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ					
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	683,757	-	**683,757**
Շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	-	**-**
Ընդամենն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	**-**	**-**	**683,757**	**-**	**683,757**
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունք	**-**	**-**	**683,757**	**612,953**	**1,296,710**
Մնացորդը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**26,249,100**	**257,149**	**601,405**	**6,458,000**	**33,565,654**

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին միջանկյալ հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Բիբլոս Բանկ Արմենիա» ՓԲԸ-ն («Բանկ») հիմնադրվել է 2007թ-ին՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների երաշխավորման համակարգի անդամ է:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան, Ամիրյան փ. 18/3: Բանկն ունի չորս մասնաճյուղ:

Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի սեփականատերն է «Բիբլոս Բանկ Էս-Էյ-Էլ»-ին: Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է պրն. Ֆրանսուա Բասիլը:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները բացահայտված են Ծանոթագրություն 28-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀՍՍ 34 « Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ» պահանջների համաձայն և պետք է դիտարկվեն Բանկի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա վերջին տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների հետ մեկտեղ:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի և ածանցյալ գործիքների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(գ) Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 388.16 դրամ և 404.79 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար համար և 415.72 դրամ և 447.9 դրամ 1 եվրոյի համար, համապատասխանաբար:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

– չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն և հաստատում – Ծանոթագրություն 24 (բ):

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

– ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 24 (բ),
– ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 29,
– մայր կազմակերպությունից ստացված ստորադաս փոխառությունների ֆորվարդների և օպցիոնների իրական արժեք – Ծանոթագրություններ 22:

Կլիմային առնչվող հարցեր

Բանկն իր գնահատումներում և ենթադրություններում ըստ անհրաժեշտության դիտարկում է կլիմային առնչվող հարցերը: Այս գնահատումը ներառում է Բանկի վրա հնարավոր ազդեցությունների լայն շրջանակ՝ պայմանավորված ֆիզիկական և անցումային ռիսկերով: Բանկը կարծում է, որ իր բիզնես մոդելը և պրոդուկտները մրցունակ կլինեն ցածր ածխածնային տնտեսության անցման դեպքում, և հետաբար, ենթադրում է, որ կլիմային առնչվող հարցերը չեն հանգեցնի ֆինանսական հաշվետվությունների յուրաքանչյուր հոդվածի հիմքում ընկած գնահատումների և ենթադրությունների էական անորոշության: Չնայած այն փաստին, որ կլիմային առնչվող ռիսկերը ներկայումս կարող են նշանակալի ազդեցություն չունենալ չափման վրա, Բանկը ուշադիր հետևում է համապատասխան փոփոխություններին և զարգացումներին, ինչպիսին է կլիմայի վերաբերյալ նոր օրենսդրությունը:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Այս Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Բանկը վաղաժամ չի կիրառել որևէ նոր ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք հրապարակվել են, սկսյալ դեռ չեն գործում:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է Բանկի կողմից այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների ու վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նվազագույն պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերով փոխառության գործարքներ

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով (ռեպո) վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և եթե ստացող կողմն, ըստ պայմանագրի, իրավունք ունի դրանք վերագրավադրել կամ վերավաճառել, ապա դրանք վերադասակարգվում են որպես վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր: Համապատասխան պարտավորությունը ներառվում է .բանկերի վարկեր և մնացորդներե հոդվածում:
Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով (հակադարձ ռեպո) ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(դ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտաքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv) կետում:

Ներկայացում

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկած տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

(ե) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (գ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

(զ) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները.

- արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և վնասներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չպահվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապափակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պամանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, ապահովել տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՝ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Բանկը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,

- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Բանկի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ, ինչպես բացատրվում է Ծանոթագրություն 4 (ե) (i) կետում: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բո-լոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը :

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է, արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացնում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Բանկն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բանկը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի փոփոխությունը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն փոփոխության նպատակն է առավելագույն չափով հետ ստանալ/վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Բանկը մտադիր է այնպես փոփոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրսգրվի նախքան փոփոխությունը կատարելը (տես՝ ստորև դուրսգրման քաղաքականություն): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Բանկն իրականացնում է նաև որակական գնահատում գնահատելու համար փոփոխության նշանակալի լինելը:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, Բանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես փոփոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Փոփոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման փոփոխությունն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Բանկը հաշվառում է տոկոսադրույքի փոփոխությունը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Եթե ֆինանսական պարտավորության փոփոխությունը չի բավարարում ապաճանաչման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում

Երբ ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում փոխվում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքը, Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը բարեփոխումով պահանջվող փոփոխությունն արտացոլելու համար: Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումը պահանջում է պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություն, եթե բավարարվում են հետևյալ պայմանները.
- փոփոխությունն անհրաժեշտ է որպես բարեփոխման ուղղակի հետևանք և
- պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու նոր հիմքը տնտեսապես համարժեք է նախորդ հիմքին, այսինքն՝ անմիջապես նախքան փոփոխությունը գործող հիմքին:

iv. Արժեզրկում

Տես՝ նաև Ծանոթագրություն 24 (բ):

Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Բանկը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես՝ Ծանոթագրություն 24 (բ)):

Բանկը չի կիրառում ցածր պարտքային ռիսկի հետ կապված ազատումը որևէ ֆինանսական գործիքի համար:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժակետում պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստներ, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ:2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներն այն գործիքներն են, որոնց մասով առկա է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, սակայն պարտքային առումով արժեզրկված չեն:

Այն ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվել են և պարտքային առումով արժեզրկված են, հանդիսանում են 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ակնկալվող պարտքային կորստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն է և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.* որպես բոլոր դրամական պակասուրդների ներկա արժեք (դրամական պակասուրդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.* որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ*. որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,
- *ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*. որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետ ստանալ:

Տես՝ նաև Ծանոթագրություն 24 (բ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում (տես՝ Ծանոթագրություն 24 (բ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը գեղչվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից (որոնք դիտարկում ենք որպես 3-րդ փուլի ֆինանսական ակտիվներ): Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ տեսանելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտազանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, անհատներին տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանակությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Սա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ/պարտքերի գանձման միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների փոխհատուցման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մաս չհաղիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բանկը գնահատում է, արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետ կապված վճարվելիք ցանկացած հավելաճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Բանկը հաշվի է առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը չի հանդիսանում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորությունը, ոչ պարտքային առումով արժեզրկված է և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Բանկը փոխհատուցման իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

(է) Հաճախորդներին տրված վարկեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր» հոդվածը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(ը) Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «ներդրումային արժեթղթեր» հոդվածը ներառում է.

- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (i)) և
- բաժնային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք նախորոշված են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (i)):

(թ) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և ստորադաս պարտավորություններ

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(ժ) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)) և սկզբանապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:
Բանկը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)) ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են պահուստների կազմում:

(ի) Հիմնական միջոցներ

(i) Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- շենքեր 50 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ 1-8 տարի
- գույք 8 տարի
- փոխադրամիջոցներ 5 տարի

Վարձակալված գույքի բարելավումների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում:

(լ) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման և ներդրման ծախսումները կապիտալացվում են համապատասխան ոչ նյութական արժեքի ինքնարժեքին:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կան վնասում գծային մեթոդով ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները կազմում են 1-ից 10 տարի:

(խ) Առգրավված ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է առգրավված ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն ունի իրացման ամբողջական և վերջնական իրավունքներ գրավի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ առգրավված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով, ներառյալ գրավի առգրավման ընթացքում կրած ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից երկու տարի հետո առգրավված ակտիվները եթե չեն վաճառվում, ապա արժեզրկվում են տարեկան 20%: Սկզբնական ճանաչումից հետո առգրավված ակտիվները վերանայվում են վաճառքի համար պահվող դասակարգման չափանիշներին համապատասխանելու տեսանկյունից և համապատասխանաբար վերադասակարգվում են չափանիշները բավարարելու դեպքում:

Առգրավված ակտիվների օտարումից օգուտը և կորուստը ճանաչվում են զուտ հիմունքով «Այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(ծ) Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

(կ) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը զեղչման մինչև հարկումը դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

(հ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկերի:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(ձ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ չեն ճանաչվում այն ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Բանկն ունի ընթացիկ հար-կա-յին ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մարել ընթացիկ հարկային պարտավորությունները և ակտիվներ զուտ հիմունքով, կամ իրացնել հարկային ակտիվները և մարել հարկային պարտավորությունները միաժամանակ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են չափով, որքանով հավանական է ապագա հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և զեղչերը: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են չափով, որքանով առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները:

(ղ) Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Բանկը որոշում է, թե արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը

(i) Բանկը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Բանկին չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Բանկը կիրագործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Սովորաբար Բանկը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Բանկը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես ակնկալվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Բանկի գնահատականի փոփոխություն, եթե Բանկը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

Բանկը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների համար: Այս վարձակալությունների գծով վարձավճարները Բանկը ճանաչում է որպես ծախս գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

5 Զուտ տոկոսային եկամուտ

	1 Ապրիլ 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Հունվար 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Ապրիլ 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ	1 Հունվար 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,361,305	2,662,888	1,276,630	2,578,865
Ներդրումային արժեթղթեր	719,341	1,443,114	536,917	1,054,759
Բանկերին տրված վարկեր	211,486	464,018	103,415	167,322
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	42,751	93,212	64,904	104,573
Այլ	55	2,435	-	-
	2,334,938	**4,665,667**	**1,981,866**	**3,905,519**
Տոկոսային ծախս				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	1,107,855	2,183,806	798,544	1,562,884
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	96,011	197,554	96,273	193,264
Վարձակալություն	8,795	17,856	9,783	19,685
Այլ ներգրավված միջոցներ	4,352	9,115	5,783	11,671
Բանկերից ստացված վարկեր, ավանդներ և այլ մնացորդներ	1,645	3,575	37,235	118,578
Ռեպո համաձայնագրեր	-	-	-	-
	1,218,658	**2,411,906**	**947,618**	**1,906,082**
	1,116,280	**2,253,761**	**1,034,248**	**1,999,437**

6 Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ

	1 Ապրիլ 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Հունվար 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Ապրիլ 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ	1 Հունվար 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	54,287	106,988	43,082	98,538
Դրամական փոխանցումներ	12,882	24,499	7,829	14,494
Կանխիկ միջոցների մուտքագրում և ելքագրում	11,946	22,026	7,371	16,010
Հաշվի սպասարկում	8,702	17,014	7,735	14,843
Երաշխավորության նամակի կամ ակրեդիտիվի տրամադրում	4,261	8,547	2,576	5,331
Պահառուական ծառայություններ	1,228	2,587	1,160	2,412
Այլ	2,144	4,399	1,616	3,097
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	**95,450**	**186,060**	**71,369**	**154,725**
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	58,831	112,215	38,976	75,457
Դրամական փոխանցումներ	9,110	18,938	6,378	12,834
Ռեեստրների հարցումներ	2,296	4,448	1,984	3,773
Այլ	600	1,030	320	1,499
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	**70,837**	**136,631**	**47,658**	**93,563**
Միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ	**24,613**	**49,429**	**23,711**	**61,162**

7 Ներդրումային արժեթղթերի, այլ ֆինանսական ակտիվների, հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվության հանձնառությունների (արժեզրկումից կորուստներ)/ արժեզրկման վերականգնում

	1 Ապրիլ 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Հունվար 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Ապրիլ 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ	1 Հունվար 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր և վարկ տրամադրելու պարտավորվածություններ	8,326	(3,486)	130,623	95,490
Ներդրումային արժեթղթեր և այլ ֆինանսական ակտիվներ	5,904	(11,303)	2,616	17,772
	14,230	**(14,789)**	**133,239**	**113,262**

8 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	1 Ապրիլ 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Հունվար 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Ապրիլ 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ	1 Հունվար 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	88,371	167,242	60,469	121,836
Գովազդ և շուկայավարում	72,722	133,142	97,194	165,463
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	50,509	93,925	31,420	62,486
Մասնագիտական ծառայություններ	35,790	67,799	30,187	54,270
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	25,392	57,411	26,788	55,695
Ապահովագրություն	21,997	41,334	19,365	37,511
Հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	9,667	19,260	13,565	22,241
Վերապատրաստման ծախսեր	6,778	12,635	13,429	16,167
Անվտանգության ծառայություն	6,204	12,358	6,933	13,866
Կապի և տեղեկատվ. ծառայություններ	5,553	10,765	5,192	10,739
Անդամակցության ծախսեր	3,250	7,050	2,217	4,375
Գրասենյակային ծախսեր	1,783	4,705	2,453	5,101
Իրավաբանական ծառայություններ	1,600	3,520	4,239	11,697
Ավտոմեքենաների տեխնիկական սպասարկում	1,821	3,118	1,691	3,853
Գործուղման ծախսեր	132	2,075	3,206	3,206
Վարձակալության գծով ծախսեր	191	191	-	-
Այլ ծախսեր	6,242	17,103	9,459	23,030
	338,002	**653,633**	**327,807**	**611,536**

9 Շահութահարկ

	1 Ապրիլ 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Հունվար 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Ապրիլ 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ	1 Հունվար 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	(68,269)	(157,359)	(77,415)	(152,817)
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	(20,054)	2,263	(18,809)	(5,891)
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	**(88,323)**	**(155,096)**	**(96,224)**	**(158,708)**

2024թ. -ին ընթացիկ հարկի գծով կիրառելի հարկային դրույքը կազմում է 18% (2023թ. -ին՝ 18%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար

	1 Հունվար 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	%	1 Հունվար 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան հարկումը	768,049	100.0%	861,518	100.0%
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	(138,249)	-18.0%	(155,073)	-18.0%
Չնվազեցվող ծախսեր	(16,847)	-2.2%	(3,634)	-0.4%
	(155,096)	**-20.2%**	**(158,708)**	**-18.4%**

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2024թ. և 2023թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2024թ. և 2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար:

30 Հունիս 2024 **հազ. դրամ**	**1 Հունվար 2024**	**Շահույթում կամ վնասում ճանաչված**	**Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված**	**30 Հունիս 2024**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(1,134)	(65)	-	(1,199)
Ներդրումային արժեթղթեր	30,818	1,989	(150,093)	(117,286)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(38)	28	-	(10)
Բանկերին տրված վարկեր	(16,849)	2,715	-	(14,134)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(103,665)	6,671	-	(96,994)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(77,556)	1,582	-	(75,974)
Օգտագործման իրավունքով ակտիվներ	(49,743)	4,249	-	(45,494)
Այլ ակտիվներ	22,503	150	-	22,653
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	63,590	(3,668)	-	59,922
Այլ պարտավորություններ	37,434	(11,388)	-	26,046
	(94,640)	**2,263**	**(150,093)**	**(242,470)**

30 Հունիս 2023 **հազ. դրամ**	**1 Հունվար 2023**	**Շահույթում կամ վնասում ճանաչված**	**Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված**	**30 Հունիս 2023**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(4,525)	3,263	-	(1,262)
Ներդրումային արժեթղթեր	160,329	610	(105,298)	55,641
Բանկերին տրված վարկեր	(4,222)	(5,795)	-	(10,017)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(101,909)	(465)	-	(102,374)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(67,881)	(4,436)	-	(72,317)
Այլ ակտիվներ	22,229	(849)	-	21,381
Այլ պարտավորություններ	(12,493)	1,781	-	(10,712)
	(8,471)	**(5,891)**	**(105,298)**	**(119,660)**

(ը) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2024թ. և 2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար:

	30 Հունիս 2024		
հազ. դրամ	**Գումարը նախքան հարկումը**	**Հարկի գծով ծախս**	**Գումարը հարկումից հետո**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	833,850	(150,093)	683,757
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	**833,850**	**(150,093)**	**683,757**

	30 Հունիս 2023		
	Գումարը նախքան հարկումը	**Հարկի գծով ծախս**	**Գումարը հարկումից հետո**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	584,991	(105,298)	479,693
Շահույթ կամ վնաս փոխանցված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	**584,991**	**(105,298)**	**479,693**

10 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Կանխիկ	**1,350,816**	**1,423,891**
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	**5,798,749**	**4,186,141**
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- B ից BB- վարկանիշով	1,202	1,184
- Առանց վարկանիշի	695,139	657,334
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	**696,341**	**658,518**
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**7,845,906**	**6,268,550**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(304)**	**(284)**
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**7,845,602**	**6,268,266**

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում ընթացիկ հաշիվները ներառում են 3,541,880 հազար ՀՀ դրամի տեղական արժույթով պարտադիր պահուստ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,270,561 հազար ՀՀ դրամ):

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամկետանց չեն:

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է «Standard&Poor's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Դրամական միջոցներում և դրանց համարժեքներում Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի (2023թ. -ին՝ ոչ մի բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում

Նոստրո հաշիվները վճարահաշվարկային գործունեությանը վերաբերող ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդներ են, որոնք կարող են ելքագրվել:

11 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
- B+ ից BB- վարկանիշով բանկերից ստացվելիք գումարներ	-	4,640,092
- Առանց վարկանիշի բանկերից ստացվելիք գումարներ	4,728,674	801,035
	4,728,674	**5,441,127**

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներում Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ մեկ բանկ), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդները կազմում էին 4,039,315 հազար ՀՀ դրամ:

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է «Standard&Poor's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները ժամկետանց չեն:

Գրավ

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված իրական արժեքով չափվող արժեթղթերի գումարը կազմում է 5,283,995 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,876,524 հազար դրամ):

12 Բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ

	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ում պլաստիկ քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց	**545,000**	**845,000**
ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված այլ միջոցներ ներառյալ պարտադիր պահուստները	**4,275,060**	**4,351,618**
Վարկեր և ավանդներ այլ բանկերում		
- A+ վարկանիշով	120,056	122,815
- B+ ից BB- վարկանիշով	7,060,066	9,782,638
- Առանց վարկանիշի	11,162,474	1,602,071
Ընդամենը վարկեր և ավանդներ այլ բանկերում	**18,342,596**	**11,507,524**
Ընդամենը բանկերին տրված համախառն վարկեր	**23,162,656**	**16,704,142**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(21,829)	(21,472)
Ընդամենը բանկերին տրված զուտ վարկեր	**23,140,827**	**16,682,670**

Բանկերին տրված վարկերը և փոխառությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն և ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ: Բանկերին տրված բոլոր վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է «Standard&Poor's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշները:

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ A+ վարկանիշով բանկերի վարկերի և ավանդների կազմում ներառված է 120,056 հազար դրամ գումար (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 122,815 հազար դրամ), որը իրենից ներկայացնում է Europay International համակարգում անդամակցության դիմաց սառեցված ավանդն HSBC Bank Plc-ում:

(ա) ՀՀ ԿԲ-ում մնացորդներ

ՀՀ ԿԲ-ում պլաստիկ քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոցը վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված ոչ տոկոսակիր միջոց է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերը պարտավոր են ունենալ դեպոնացված դրամական միջոցներ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ ԿԲ-ում՝ ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների 4%-ի չափով ամբողջությամբ ՀՀ դրամով, և արտարժույթով ներգրավված միջոցների 18%-ի չափով, որից 6%-ը ՀՀ դրամով, 12%-ը համապատասխան արժույթով: ՀՀ դրամով պարտադիր պահուստավորված գումարների ելքագրումը օրենսդրությամբ չի սահմանափակվում, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում ՀՀ դրամով պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պարտադիր պահուստավորված միջոցները դասակարգված են որպես դրամական միջոցներ, քանի որ վերջիններս հասանելի են առանց սահմանափակման:

Արտարժույթով պահուստավորված միջոցները բանկը պարտավոր է ապահովել օրական կտրվածքով, ուստի այդ միջոցները դասակարգված չեն որպես դրամական միջոցներ, այլ ներառված են բանկերին տրված վարկերում և ավանդներում:

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պարտադիր պահուստը ներառում է արտարժույթով պահուստ 4,275,060 հազար ՀՀ դրամի չափով (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,351,618 հազար ՀՀ դրամ):

(բ) Բանկերի նկատմամբ պահանջների կենտրոնացում

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկերին տրված վարկերում և այլ պահանջներում Բանկը ունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող երկու բանկ, որոնց մնացորդները գերազանցում են բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՝ երկու բանկ): 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 13,509,272 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 7,881,155 դրամ):

13 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր	**հազ. դրամ**	**հազ. դրամ**
Առևտրային վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	19,896,614	20,234,099
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	762,691	828,243
Ընդամենը առևտրային վարկեր	**20,659,305**	**21,062,342**
Մանրածախ վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	24,113,413	24,174,202
Անհատ ձեռնարկատերերին և այլ փոքր բիզնեսներին տրված վարկեր	2,383,108	1,680,236
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	1,236,607	948,027
Վարկային քարտեր	1,143,831	1,006,627
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	934,700	797,411
Ավտովարկեր	605,847	375,061
Այլ	868,298	731,709
Ընդամենը մանրածախ վարկեր	**31,285,804**	**29,713,273**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	**51,945,109**	**50,775,615**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(216,817)	(203,030)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	**51,728,292**	**50,572,585**

ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ

	30 Հունիս 2024			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Առևտրային վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	19,887,211	-	-	19,887,211
Արժեզրկված վարկեր				
- ավելի քան 365 օր ժամկետանց	-	-	9,403	9,403
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	**19,887,211**	**-**	**9,403**	**19,896,614**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(91,496)**	**-**	**(7,724)**	**(99,220)**
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	**19,795,715**	**-**	**1,679**	**19,797,394**
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին				
Արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	762,691	-	-	762,691
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	**762,691**	**-**	**-**	**762,691**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(2,878)**	**-**	**-**	**(2,878)**
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	**759,813**	**-**	**-**	**759,813**
Համախառն առևտրային վարկեր	**20,649,902**	**-**	**9,403**	**20,659,305**
Ընդամենը պարտքային կորստի գծով պահուստ առևտրային վարկերի համար	**(94,374)**	**-**	**(7,724)**	**(102,098)**
Ընդամենը զուտ առևտրային վարկեր	**20,555,528**	**-**	**1,679**	**20,557,207**
Մանրածախ վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	23,776,908	116,181	-	23,893,089
- մինչև 30 օր ժամկետանց	41,717	34,555	-	76,272
- 31-90 օր ժամկետանց	-	46,689	-	46,689
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	52,240	52,240
- 181-270 օր ժամկետանց	-	-	20,662	20,662
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	24,461	24,461
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	**23,818,625**	**197,425**	**97,363**	**24,113,413**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(38,556)**	**(6,377)**	**(16,659)**	**(61,592)**
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	**23,780,069**	**191,048**	**80,704**	**24,051,821**
Անհատ ձեռնարկատերերին և այլ փոքր բիզնեսներին տրված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	2,380,670	766	-	2,381,436
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	1,672	1,672
Ընդամենը համախառն վարկեր Անհատ ձեռնարկատերերին և այլ փոքր բիզնեսներին	**2,380,670**	**766**	**1,672**	**2,383,108**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(28,243)**	**(99)**	**(1,622)**	**(29,964)**
Ընդամենը զուտ վարկեր անհատ ձեռնարկատերերին և այլ փոքր բիզնեսներին	**2,352,427**	**667**	**50**	**2,353,144**

	30 Հունիս 2024			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	1,131,986	1,329	-	1,133,315
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,087	5,085	-	8,172
- 181-270 օր ժամկետանց	-	-	2,344	2,344
Ընդամենը համախառն վարկային քարտեր	**1,135,073**	**6,414**	**2,344**	**1,143,831**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(10,550)**	**(852)**	**(1,037)**	**(12,439)**
Ընդամենը զուտ վարկային քարտեր	**1,124,523**	**5,562**	**1,307**	**1,131,392**
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,223,381	3,264	-	1,226,645
- մինչև 30 օր ժամկետանց	2,701	-	-	2,701
- 31-90 օր ժամկետանց	-	7,261	-	7,261
Ընդամենը համախառն աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	**1,226,082**	**10,525**	**-**	**1,236,607**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(4,671)**	**(1,688)**	**-**	**(6,359)**
Ընդամենը զուտ աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	**1,221,411**	**8,837**	**-**	**1,230,248**
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	909,231	4,655	-	913,886
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	9,977	-	9,977
- 31-90 օր ժամկետանց	-	10,837	-	10,837
Ընդամենը համախառն անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	**909,231**	**25,469**	**-**	**934,700**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(1,886)**	**(2,006)**	**-**	**(3,892)**
Ընդամենը զուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	**907,345**	**23,463**	**-**	**930,808**
Ավտովարկեր				
- ոչ ժամկետանց	605,847	-	-	605,847
Ընդամենը համախառն ավտովարկեր	**605,847**	**-**	**-**	**605,847**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(473)**	**-**	**-**	**(473)**
Ընդամենը զուտ ավտովարկեր	**605,374**	**-**	**-**	**605,374**
Այլ մանրածախ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	868,298	-	-	868,298
Ընդամենը համախառն այլ մանրածախ վարկեր	**868,298**	**-**	**-**	**868,298**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**-**	**-**	**-**	**-**
Ընդամենը զուտ այլ մանրածախ վարկեր	**868,298**	**-**	**-**	**868,298**
Համախառն մանրածախ վարկեր	**30,943,826**	**240,599**	**101,379**	**31,285,804**
Ընդամենը պարտքային կորստի գծով պահուստ մանրածախ վարկերի համար	**(84,379)**	**(11,022)**	**(19,318)**	**(114,719)**
Ընդամենը զուտ մանրածախ վարկեր	**30,859,447**	**229,577**	**82,061**	**31,171,085**
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	**51,593,728**	**240,599**	**110,782**	**51,945,109**
Ընդամենը պարտքային կորստի գծով պահուստ հաճախորդներին տրված վարկերի գծով	**(178,753)**	**(11,022)**	**(27,042)**	**(216,817)**
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	**51,414,975**	**229,577**	**83,740**	**51,728,292**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31 Դեկտեմբեր 2023			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Առևտրային վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	20,224,293	-	-	20,224,293
Արժեզրկված վարկեր				
- ավելի քան 365 օր ժամկետանց	-	-	9,806	9,806
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	**20,224,293**	**-**	**9,806**	**20,234,099**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(103,432)**	**-**	**(8,146)**	**(111,578)**
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	**20,120,861**	**-**	**1,660**	**20,122,521**
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին				
Արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	828,243	-	-	828,243
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	**828,243**	**-**	**-**	**828,243**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(2,741)**	**-**	**-**	**(2,741)**
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	**825,502**	**-**	**-**	**825,502**
Համախառն առևտրային վարկեր	**21,052,536**	**-**	**9,806**	**21,062,342**
Ընդամենը պարտքային կորստի գծով պահուստ առևտրային վարկերի համար	**(106,173)**	**-**	**(8,146)**	**(114,319)**
Ընդամենը զուտ առևտրային վարկեր	**20,946,363**	**-**	**1,660**	**20,948,023**
Մանրածախ վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	23,796,603	171,690	-	23,968,293
- մինչև 30 օր ժամկետանց	55,794	5,621	-	61,415
- 31-90 օր ժամկետանց	-	52,834	-	52,834
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	44,183	44,183
- 181-270 օր ժամկետանց	-	-	30,596	30,596
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	16,881	16,881
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	**23,852,397**	**230,145**	**91,660**	**24,174,202**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(33,969)**	**(8,633)**	**(7,442)**	**(50,044)**
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	**23,818,428**	**221,512**	**84,218**	**24,124,158**
Անհատ ձեռնարկատերերին և այլ փոքր բիզնեսներին տրված վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	1,676,351	2,099	-	1,678,450
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,786	-	-	1,786
Ընդամենը համախառն վարկեր անհատ ձեռնարկատերերին և այլ փոքր բիզնեսներին	**1,678,137**	**2,099**	**-**	**1,680,236**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(21,037)**	**(309)**	**-**	**(21,346)**
Ընդամենը զուտ վարկեր անհատ ձեռնարկատերերին և այլ փոքր բիզնեսներին	**1,657,100**	**1,790**	**-**	**1,658,890**

	31 Դեկտեմբեր 2023			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Վարկային քարտեր				
- ոչ ժամկետանց	989,125	1,769	-	990,894
- մինչև 30 օր ժամկետանց	6,228	755	-	6,983
- 31-90 օր ժամկետանց	-	2,448	-	2,448
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	5,327	5,327
- 181-270 օր ժամկետանց	-	-	975	975
Ընդամենը համախառն վարկային քարտեր	**995,353**	**4,972**	**6,302**	**1,006,627**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(7,415)**	**(452)**	**(856)**	**(8,723)**
Ընդամենը զուտ վարկային քարտեր	**987,938**	**4,520**	**5,446**	**997,904**
Աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	943,481	4,546	-	948,027
Ընդամենը համախառն աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	**943,481**	**4,546**	**-**	**948,027**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(3,650)**	**(470)**	**-**	**(4,120)**
Ընդամենը զուտ աշխատավարձով ապահովված սպառողական վարկեր	**939,831**	**4,076**	**-**	**943,907**
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	759,990	6,554	-	766,544
- մինչև 30 օր ժամկետանց	11,060	161	-	11,221
- 31-90 օր ժամկետանց	-	2,385	-	2,385
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	5,890	5,890
- 181-270 օր ժամկետանց	-	-	2,994	2,994
- ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	8,377	8,377
Ընդամենը համախառն անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	**771,050**	**9,100**	**17,261**	**797,411**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(1,660)**	**(535)**	**(1,642)**	**(3,837)**
Ընդամենը զուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	**769,390**	**8,565**	**15,619**	**793,574**
Ավտովարկեր				
- ոչ ժամկետանց	375,061	-	-	375,061
Ընդամենը համախառն ավտովարկեր	**375,061**	**-**	**-**	**375,061**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**(641)**	**-**	**-**	**(641)**
Ընդամենը զուտ ավտովարկեր	**374,420**	**-**	**-**	**374,420**
Այլ մանրածախ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	731,709	-	-	731,709
Ընդամենը համախառն այլ մանրածախ վարկեր	**731,709**	**-**	**-**	**731,709**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	**-**	**-**	**-**	**-**
Ընդամենը զուտ այլ մանրածախ վարկեր	**731,709**	**-**	**-**	**731,709**
Համախառն մանրածախ վարկեր	**29,347,188**	**250,862**	**115,223**	**29,713,273**
Ընդամենը պարտքային կորստի գծով պահուստ մանրածախ վարկերի համար	**(68,372)**	**(10,399)**	**(9,940)**	**(88,711)**
Ընդամենը զուտ մանրածախ վարկեր	**29,278,816**	**240,463**	**105,283**	**29,624,562**
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	**50,399,724**	**250,862**	**125,029**	**50,775,615**
Ընդամենը պարտքային կորստի գծով պահուստ հաճախորդներին տրված վարկերի գծով	**(174,545)**	**(10,399)**	**(18,086)**	**(203,030)**
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	**50,225,179**	**240,463**	**106,943**	**50,572,585**

(բ) Գրավի վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների համար գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների ընթացիկ իրական արժեքի վերաբերյալ 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ

							հազ. դրամ
	Վարկային ռիսկի առավելագույն չափ	Գրավի իրական արժեք			Ընդամենը Գրավ	Զուտ մնացորդ	Ակնկալվող վարկային կորուստ
		Անժարժ գույք	Ծարժական գույք	Հավելյալ գրավ			
Հիփոթեքային վարկեր	97,364	273,608	-	(180,584)	93,024	4,340	16,659
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	9,403	-	4,088	-	4,088	5,315	7,724
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	1,672	-	-	-	-	1,672	1,622
Վարկային քարտեր	2,344	-	-	-	-	2,344	1,037
Ընդամենը	**110,783**	**273,608**	**4,088**	**(180,584)**	**97,112**	**13,671**	**27,043**

Ստորև ներկայացված է արժեզրկված վարկերի ապահովություն հանդիսացող գրավների իրական արժեքների վերլուծությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

							հազ. դրամ
	Վարկային ռիսկի առավելագույն չափ	Գրավի իրական արժեք			Ընդամենը Գրավ	Զուտ մնացորդ	Ակնկալվող վարկային կորուստ
		Անժարժ գույք	Ծարժական գույք	Հավելյալ գրավ			
Հիփոթեքային վարկեր	91,660	330,748	-	(239,088)	91,660	-	7,442
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	17,262	85,072	-	(67,810)	17,262	-	1,642
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	9,806	-	3,270	-	3,270	6,535	8,146
Վարկային քարտեր	6,302	-	-	-	-	6,302	856
Total	**125,029**	**415,820**	**3,270**	**(306,899)**	**112,192**	**12,837**	**18,086**

Առգրավված գրավ

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է.

	30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2023 հազ. դրամ
Անշարժ գույք	147,727	147,727
Ընդամենը առգրավված գրավ	**147,727**	**147,727**

Ստորև ներկայացված են առգրավված գրավի փոփոխությունները

	30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2023 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	147,727	109,052
Առգրավված գրավը տարվա ընթացքում		145,008
Վաճառված տարվա ընթացքում		(104,974)
Արժեզրկում		(1,359)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**147,727**	**147,727**

Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

2024թ. և 2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների ընթացքում առգրավված գրավի վաճառք չի կատարվել: 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների ընթացքում բանկը առգրավում չի կատարել (2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների ընթացքում առգրավվել է 138,317 հազար ՀՀ դրամ գումարով ակտիվներ):

(գ) Գրավադրված ակտիվներ

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ 374,805 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 416,735 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ բանկերի մնացորդների և այլ ներգրավված միջոցների համար:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են հիմնականում Հայաստանի Հանրապետությունում գտնվող հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունն իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

	30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2023 հազ. դրամ
Ծառայություններ	4,705,180	3,372,701
Առևտուր	4,115,488	4,562,415
Անշարժ գույք	3,473,738	4,176,466
Շինարարություն	2,862,052	3,207,194
Էներգետիկա	2,718,780	3,800,590
Գյուղատնտեսական արտադրանքի մշակում	1,743,080	1,942,215
Արդյունաբերություն	1,040,987	761
Մանրածախ վարկեր	31,285,804	29,713,273
	51,945,109	**50,775,615**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(216,817)	(203,030)
	51,728,292	**50,572,585**

(ե) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկը չունի որևէ վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խումբ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու), որոնց տրամադրված վարկերի զուտ մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմել էր 7,472,313 հազար դրամ :

(զ) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 24-ի (դ) կետում, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի՝ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

14 Ներդրումային արժեթղթեր

	30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2023 հազ. դրամ
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	25,990,959	20,780,867
Այլ անձանց կողմից թողարկված պարտատոմսեր (ՀՀ բանկեր, այլ պետություններ)		
- AA ից AAA վարկանիշով	5,937,777	9,390,638
- B+ ից BB- վարկանիշով	524,231	1,421,261
	32,452,967	**31,592,766**
Բաժնային գործիքներ		
- Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	34,674	17,517
	32,487,641	**31,610,283**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(81,833)	(70,785)
Հաշվեկշռային արժեք – իրական արժեք	**32,487,641**	**31,610,283**

Ներդրումային արժեթղթերը ժամկետանց չեն:

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկը ունի մեկ պարտատոմս թողարկող, բացի ՀՀ Կառավարությունից, որի արժեթղթերում ներդրումները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ մեկ թողարկող): 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 3,863,179 հազար դրամ ՀՀ դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 8,055,054 հազար ՀՀ դրամ):

Չգնանշված բաժնային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք նախորոշված են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյուքի միջոցով իրական արժեքով չափվող

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի այլ համապարփակ ֆինանսական արդյուքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային արժեթղթեր, որոնք ներկայացվում են հետևյալ աղյուսակում:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափման նախորոշումը կատարվել է, քանի որ ակնկալվում է, որ ներդրումները կպահվեն երկարաժամկետ նպատակներով:

Անվանումը և գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող %	30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2023 հազ. դրամ
ԱրՔա - ՀՀ	Վճարային համակարգ	1.25%	33,657	16,500
ՍՎԻՖՏ - Բելգիա	Դրամական փոխանցումներ	0%	1,017	1,017
			34,674	17,517

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների ընթացքում բանկը, օգտվելով որպես բաժնետեր բաժնետոմս ձեռք բերելու իր նախապատվության իրավունքից, ԱՐՔԱ-ի կողմից բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում ձեռք է բերել նոր բաժնետոմսեր 17,157 հազար ՀՀ դրամ գումարով:

Այս ներդրումներից ոչ մեկը չի օտարվել 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների ընթացքում: 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների ընթացքում շահաբաժինների տեսքով եկամուտ չի ճանաչվել, և սեփական կապիտալի կազմում կուտակային օգուտի կամ կորստի փոխանցում տեղի չի ունեցել այս ներդրումների հետ կապված:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ այս ներդրումների գնահատված իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է վերջիններիս սկզբնական արժեքին 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

15 Վարձակալություն

Բանկը վաճառակալում է շենք 10 տարի ժամկետով՝ առանց ժամկետի ավարտին վարձակալությունը նորացնելու հնարավորության: Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Ստորև ներկայացված են վարձակալված անշարժ գույքին վերաբերող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում ներդրումային գույքի սահմանմանը:

	30 Հունիս 2024 հազ. դրամ		31 Դեկտեմբեր 2023 հազ. դրամ	
	Հող և շենքեր	**Ընդամենը**	**Հող և շենքեր**	**Ընդամենը**
Մնացորդը առ 1 հունվարի	416,504	**416,504**	484,917	**484,917**
Մաշվածության գումար	(34,186)	**(34,186)**	(68,503)	**(68,503)**
Փոփոխություններ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներում	-	**-**	90	**90**
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	**382,318**	**382,318**	**416,504**	**416,504**

(բ) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	1 Ապրիլ 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Հունվար 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Ապրիլ 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ	1 Հունվար 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ
Վարձակալության գծով պարտավորության դիմաց տոկոսներ	8,795	17,856	9,783	19,685

(գ) Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարներ

	1 Ապրիլ 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Հունվար 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Ապրիլ 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ	1 Հունվար 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ
Վճարված վարձավճարներ	19,117	38,234	18,560	37,120

16 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Հող և շենքեր	Համակարգչային և կապի սարքավորումներ	Գույք	Փոխադրամիջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,064,157	957,256	556,979	45,097	570,770	4,194,259
Ավելացումներ	37,226	76,537	28,224	-	82,206	224,193
Օտարումներ	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**2,101,383**	**1,033,793**	**585,203**	**45,097**	**652,976**	**4,418,452**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(377,803)	(442,627)	(342,896)	(35,247)	(146,214)	(1,344,787)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի մաշվածություն և ամորտիզացիա	(20,887)	(45,715)	(21,915)	(1,124)	(43,415)	(133,056)
Օտարումներ	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**(398,690)**	**(488,342)**	**(364,811)**	**(36,371)**	**(189,629)**	**(1,477,843)**
Հաշվեկշռային արժեք 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**1,702,693**	**545,451**	**220,392**	**8,726**	**463,347**	**2,940,609**
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	2,062,211	875,659	558,528	45,097	410,286	3,951,781
Ավելացումներ	1,946	109,817	23,051	-	160,484	295,298
Օտարումներ	-	(28,220)	(24,600)	-	-	(52,820)
Մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**2,064,157**	**957,256**	**556,979**	**45,097**	**570,770**	**4,194,259**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	(336,410)	(398,748)	(325,920)	(32,998)	(123,341)	(1,217,417)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի մաշվածություն և ամորտիզացիա	(41,393)	(71,853)	(41,453)	(2,249)	(22,873)	(179,821)
Օտարումներ	-	27,974	24,477	-	-	52,451
Մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**(377,803)**	**(442,627)**	**(342,896)**	**(35,247)**	**(146,214)**	**(1,344,787)**
Հաշվեկշռային արժեք 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**1,686,354**	**514,629**	**214,083**	**9,850**	**424,556**	**2,849,472**

2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների ընթացքում չեն եղել հիմնական միջոցների ձեռքբերմանը կամ շինարարությանը վերաբերող կապիտալացված փոխառության ծախսումներ (2023թ. -ին նման ծախսումներ չեն եղել):

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում ներառված ամբողջությամբ մաշված և ամորտիզացված ակտիվների գումարը կազմում է 614,132 հազար ՀՀ դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 582,789 հազար ՀՀ դրամ):

17 Այլ Ակտիվներ

	30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբեր 2023 հազ. դրամ
Փոխանցումների և փոխադարձ հաշվարկների գծով ստացվելիք գումարներ	57,433	65,414
Այլ դեբիտորական պարտքեր	13,884	66,337
Ընդամենն այլ ֆինանսական ակտիվներ	**71,317**	**131,751**
Կանխավճար հարկերի գծով	25,724	25,759
Այլ կանխավճարներ	134,185	155,703
Այլ ակտիվներ	28,403	23,342
Ընդամենն այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	**188,312**	**204,804**
Ընդամենն այլ ակտիվներ	**259,629**	**336,555**

18 Բանկերից ներգրավված վարկեր և այլ մնացորդներ

	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Վարկեր և ժամկետային ավանդներ	8,388,405	97,523
Ընդամենը բանկերից ներգրավված վարկեր և ավանդներ	**8,388,405**	**97,523**

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ 44,389 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը ծառայում են որպես գրավ Բանկերից ներգրավված վարկերի համար (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝56,704 հազար դրամ):

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկերից ներգրավված վարկերում և ավանդներում ներառված մեկ բանկից ներգրավված ավանդների ընդհանուր գումարը գերազանցում է Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը և կազմում է 8,307,447 հազար ՀՀ դրամ: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նման մնացորդներ առկա չեն:

19 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձինք	6,147,938	5,751,963
- Իրավաբանական անձինք	5,505,408	6,549,583
Ժամկետային ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձինք	33,283,219	31,494,692
- Իրավաբանական անձինք	29,213,767	30,035,495
	74,150,332	**73,831,733**

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկում պահվող հաճախորդների ավանդների 4,154,015 հազար դրամ գումարով մնացորդները ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառության հանձնառությունների համար (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 2,601,268 հազար դրամ):

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու հաճախորդ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չորս հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:): 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 12,790,435 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 19,366,184 հազար դրամ):

20 Այլ պարտավորություններ

	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ աշխատավարձի և հավասարեցված այլ վճարների գծով	148,871	171,598
Մատակարարներին վճարվելիք գումարներ	129,469	123,000
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	236,731	418,639
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**515,071**	**713,237**
Վճարվելիք հարկեր	76,102	67,456
Այլ պարտավորություններ	6,203	6,408
Ընդամենը ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	**82,305**	**73,864**
Ընդամենն այլ պարտավորություններ	**597,376**	**787,101**

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այլ ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են 197,523 հազար ՀՀ դրամի (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 384,687 հազար ՀՀ դրամ) ընթացիկ փոխանցումներ Բանկի և հաճախորդների կողմից:

21 Այլ ներգրավված միջոցներ

	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Վարկեր «Ազգային հիփոթեքային» ՎՎԿ ՓԲԸ-ից	94,693	130,506
Վարկերի «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ ՓԲԸ-ից	157,233	148,443
	251,926	**278,949**

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ 330,416 հազար ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 360,031 հազար ՀՀ դրամ) ծառայում են որպես գրավ այլ ներգրավված միջոցների համար:

22 Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից

2015թ. ապրիլի 30-ին, 2016թ. սեպտեմբերի 30-ին և 2016թ. դեկտեմբերի 13-ին Բանկը ստացել է 5,000 հազար ԱՄՆ դոլար, 9,375 հազար եվրո և 5,200 հազար ԱՄՆ դոլար գումարներով ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից, որոնք փոխարկելի են Բանկի սովորական բաժնետոմսերի մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքով 10 տարվա ընթացքում՝ բաժնետիրոջ ընտրությամբ: Վարկերն ունեն պարտադիր, կամավոր և արագացված փոխարկման հնարավորություններ, որոնք իրենցից ներկայացնում են համապատասխանաբար ֆորվարդներ և օպցիոններ:

2015թ. ապրիլի 30-ին տրված ստորադաս փոխառությունը Բանկը փոխարկել էր բաժնետոմսերի՝ օգտվելով արագացված փոխարկման հնարավորությունից:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ այս գործիքների իրական արժեքներն էական չեն 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

23 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 262,491 սովորական բաժնետոմսից (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 262,491 բաժնետոմսից): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 100,000 դրամ:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային զուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Ընդհանուր պահուստ

Ընդհանուր պահուստը ձևավորվել է բանկի կանոնադրության համաձայն ի ապահովություն ընդհանուր բանկային ռիսկերի, ապագա հնարավոր կորուստների և անկանխատեսելի ռիսկերի ու պայմանական դեպքերի: Ընդհանուր պահուստը ներառված է կուտակված շահույթ վնասում:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված՝ Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

24 Ռիսկերի կառավարում

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և կազմում է Բանկի գործառնությունների կենսական տարրը: Ֆինանսական, շուկայական, պարտքային, իրացվելիության և գործառնական ռիսկերն այն հիմնական (նշանակալի) ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Բանկի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան/փորձն արտացոլելու նպատակով: Բանկը մշակել է նշանակալի ռիսկերի և կապիտալի վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացման համակարգ:

Տնօրենների խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար: Վարչությունը՝ Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) առաջկցությամբ պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Կառավարման հանձնաժողովը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության համապատասխան ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Կառավարման հանձնաժողովը և ներքին աուդիտի բաժինը հաճախ պատրաստում են Բանկի նշանակալի ռիսկերի կառավարմանն անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

(բ) Ֆինանսական ռիսկերի ուսումնասիրություն

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական ռիսկերին Բանկի ենթարկվածության վերաբերյալ:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար):

Առևտրային վարկերի դիմումները պատրաստվում և վերլուծվում են Կորպորատիվ բանկային ծառայությունների վարչության համապատասխան աշխատակիցների կողմից, որը պատասխանատու է առևտրային վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման բաժնի կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Կառավարման հանձնաժողովը ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ բանկային ծառայությունների վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Կառավարման հանձնաժողովի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Գրավի ներկա շուկայական արժեքը կանոնավոր կերպով գնահատվում է անկախ գնահատող ընկերությունների կամ Բանկի մասնագետների կողմից:

Մանրածախ վարկերի դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրածախ վարկերի հաստատման բաժնի, Մանրածախ վարկերի հաստատման կոմիտեի և Կառավարման հանձնաժողովի կողմից՝ ելնելով հաստատման սահմանաչափերից: Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ամբողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկ – ակնկալվող պարտքային կորստների գումարները

Արժեզրկման գնահատման համար օգտագործվող ելակետային տվյալներ, ենթադրություններ և մեթոդներ

Տես՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv) կետում:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Որոշելու համար, արդյոք ֆինանսական գործիքի գծով դեֆոլտի ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Բանկը դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորվող տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալները, ինչպես նաև Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձի, վարկային որակի փորձագետների գնահատման և ապագայամետ տեղեկատվության վրա հիմնված վերլուծությունը:

Գնահատման նպատակն է պարզել, արդյոք տեղի է ունցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ՝ համեմատելով հետևյալ ցուցանիշները.

- դեֆոլտի հավանականությունն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ,
- դեֆոլտի հավանականությունն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում ժամանակի տվյալ պահի համար, որը գնահատվել է պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի սկզբնական ճանաչման պահին (ճշգրտված վաղաժամ մարումների ակնկալիքների փոփոխությունների մասով՝ կիրառելի լինելու դեպքում):

Բանկն օգտագործում է երեք չափանիշ, որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ.

- քանակական թեստ՝ հիմք ընդունելով դեֆոլտի հավանականության փոփոխությունները,
- որակական ցուցանիշներ և
- ժամկետանցության 30-օրյա սահմանափակիչ:

Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակներ

Բանկը պարտքային ռիսկին ենթարկվող յուրաքանչյուր գործիքին տալիս է պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ տարբեր տվյալների հիման վրա, որոնք օգտագործվում են դեֆոլտի ռիսկը կանխատեսելու համար, և կիրառելով պարտքային որակի վերաբերյալ փորձագետների դատողությունները: Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակները սահմանվում են որակական և քանակական գործոնների հիման վրա, որոնք վկայում են դեֆոլտի ռիսկի մասին: Այս գործոնները տարբեր են՝ կախված պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի բնույթից և փոխառուի տեսակից:

Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակներն այնպես են սահմանվում և կարգաբերվում, որ պարտազանցման ռիսկն աճում է էքսպոնենցիոնալ ձևով պարտքային ռիսկի վատթարացմանը զուգընթաց, օրինակ՝ պարտքային ռիսկի 1-ին և 2-րդ վարկանշավորման մակարդակների պարտազանցման ռիսկերի միջև տարբերությունն ավելի փոքր է քան 2-րդ և 3-րդ մակարդակների միջև տարբերությունը:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվող յուրաքանչյուր գործիք ստանում է պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ սկզբնական ճանաչման պահին՝ փոխառուի վերաբերյալ առկա տեղեկատվության հիման վրա: Պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքները կանոնավոր կերպով հսկվում են, որի արդյունքում գործիքի պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակը կարող է փոփոխվել: Հսկողության համար որպես կանոն օգտագործվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին (առևտրային վարկեր)

- Հաճախորդի փաստաթղթերի, օրինակ՝ աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունների, կառավարչական հաշվետվությունների, բյուջեների և կանխատեսումների պարբերական ուսումնասիրության ընթացքում ձեռք բերված տեղեկատվությունը: Ցուցանիշները, որոնց հատուկ ուշադրություն է դարձվում, ներառում են՝ համախառն շահույթը, ֆինանսական լծակավորման ցուցանիշը, պարտքի սպասարկման գործակիցը, համապատասխանությունը կովենանտներին, կառավարման որակը, վերադաս ղեկավար անձնակազմի փոփոխությունները:

- Վարկանիշային գործակալությունների, մամուլի հոդվածների տվյալները, արտաքին վարկանիշների փոփոխությունների մասին տեղեկատվությունը

- Պարտատոմսերի գնանշված գները և պարտքի դեֆոլտի սվոփերի գները փոխառուի համար՝ առկայության դեպքում

- Փոխառուի քաղաքական, օրենսդրական և տեխնոլոգիական միջավայրի կամ նրա գործունեության փաստացի և ակնկալվող նշանակալի փոփոխությունները

Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին (առևտրային և մանրածախ վարկեր)

- Վճարումների մասին տեղեկատվությունը, ներառյալ ժամկետանցության կարգավիճակի, մարումների փոփոխականության մասին տեղեկատվությունը:

- Տրամադրված սահմանաչափի օգտագործումը

- Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման դիմումը և դիմումի բավարարումը

- Առևտրային, ֆինանսական և տնտեսական պայմանների առկա և կանխատեսվող փոփոխությունները

Դեֆոլտի հավանականության ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում

Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ օգտագործվում են որպես հիմնական ելակետային տվյալներ իրավաբանական անձանց համար պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների գծով դեֆոլտի հավանականության ժամկետային կառուցվածքը ստեղծելիս: Բանկը հավաքում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող իր ֆինանսական գործիքների կատարողականի և դեֆոլտի վերաբերյալ տեղեկատվություն, որը վերլուծվում է ըստ արտադրանքի/ծառայության և փոխառուի տեսակի, ինչպես նաև ըստ պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակի: Որոշ պորտֆելների համար օգտագործվում է նաև արտաքին վարկանիշային գործակալություններից ձեռք բերված տեղեկատվությունը: Բանկը սահմանում է դեֆոլտի հավանականության առավելագույն չափը, որը հավասար է այն երկրի դեֆոլտի հավանականության վարկանիշին, որտեղ իր գործունեությունն է իրականացնում փոխառուն:

Ժամկետանց օրերն օգտագործվում են որպես հիմնական ելակետային տվյալներ անհատների համար պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների գծով դեֆոլտի հավանականության ժամկետային կառուցվածքը ստեղծելիս միգրացիայի մատրիցների Մարկովի մոդելում: Միգրացիայի մատրիցները կառուցվում են նախորդ նվազագույնը 48 ամիսների տվյալների հիման վրա:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի որոշում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Պարտքային ռիսկի աճի նշանակալի լինելը որոշելիս դիտարկվում են ֆինանսական գործիքի և փոխառուի բնութագրերը և աշխարհագրական տարածաշրջանը: Նշանակալիության չափանիշները տարբեր են փոխատվության տարբեր տեսակների, մասնավորապես, իրավաբանական անձանց և անհատների տրվող փոխատվությունների համար:

Սկզբնական ճանաչումից ի վեր պարտքային ռիսկի աճը կարող է համարվել նշանակալի նաև այն դեպքերում, երբ դրա այդ մասին են վկայում Բանկի պարտքային ռիսկի կառավարման գործընթացների հետ կապված որակական ցուցանիշները, որոնք այլ պարագայում կարող են ժամանակին ամբողջական առումով չարտացոլվել քանակական վերլուծության շրջանակում: Սա վերաբերում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող այն գործիքներին, որոնք բավարարում են բարձրացված ռիսկի որոշ չափանիշներին, որոնցից է հատուկ ուշադրության ցանկում ներառվելը: Նման որակական գործոնները հիմնված են փորձագետների դատողությունների և անցյալ ժամանակաշրջանների համապատասխան փորձի վրա:

Բանկը պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի մասին վկայող սահմանափակիչ է համարում ակտիվի ավելի քան 30 օր ժամկետանցությունը: Ժամկետանց օրերի քանակը որոշվում է հաշվելով օրերն այն առաջին օրվանից, երբ վճարումն ամբողջությամբ չի ստացվել: Վճարում կատարելու ամսաթվերը որոշվում են առանց հաշվի առնելու արտոնյալ ժամանակահատվածը, որը կարող է տրամադրվել փոխառուին:

Եթե գոյություն ունի վկայություն, որ այլևս չկա պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ ի համեմատություն սկզբնական ճանաչման, գործիքի գծով կորստի պահուստը կրկին չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների չափով: Պարտքային ռիսկի աճի որոշ որակական ցուցանիշներ, այդ թվում՝ վերանայված պայմանների խախտումը, կարող են վկայել դեֆոլտի ռիսկի աճի մասին, որը պահպանվում է, նույնիսկ երբ ցուցանիշն ինքնին դադարում է գոյություն ունենալ: Նման դեպքերում Բանկը սահմանում է փորձաշրջան, որի ընթացքում ֆինանսական ակտիվի գծով վճարումները պետք է կատարվեն ժամանակին և սահմանված չափով՝ ապացուցելու համար, որ պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է:

Վարկի պայմանագրային պայմանների փոփոխության դեպքում ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչման չափանիշների այլևս բավարարված չլինելու ապացույց կարող է հանդիսանալ արդիական տեղեկատվությունը, որ առկա է վճարումները ժամանակին կատարելու պատմություն՝ փոփոխված պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Դեֆոլտի սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով տեղի է ունեցել դեֆոլտ եթե՝

- հավանական չէ, որ փոխառուն ամբողջությամբ կկատարի Բանկի նկատմամբ ստանձնած իր վարկային պարտավորությունները, եթե Բանկը չձեռնարկվեն այնպիսի գործողություններ, ինչպիսին գրավի իրացումն է (առկայության դեպքում),
- Բանկի նկատմամբ փոխառուի նշանակալի վարկային պարտավորություններից որևէ մեկն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է: Օվերդրաֆտները ժամկետանց են համարվում այն օրվանից, երբ հաճախորդը խախտում է սահմանված սահմանաչափը կամ երբ հաճախորդին առաջարկվում է այնպիսի սահմանաչափ, որը ցածր է ընթացիկ չմարված գումարից, կամ
- հավանական է դառնում, որ ակտիվի պայմանները կվերանայվեն փոխառուի սնանկության արդյունքում՝ վարկային պարտավորությունները կատարելու փոխառուի անկարողության պատճառով:

Փոխառուի հետ կապված դեֆոլտ տեղի ունենալը գնահատելիս՝ Բանկը դիտարկում է հետևյալը՝

- որակական ցուցանիշները, օրինակ՝ կովենանտների խախտումը,
- քանակական ցուցանիշները, օրինակ՝ նույն թողարկողի կողմից Բանկի նկատմամբ այլ պարտավորության ժամկետանց կարգավիճակը և չկատարումը և,
- Բանկի ներսում մշակված և արտաքին աղբյուրներից ստացված տվյալները:

Ելակետային տվյալները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական գործիքի գծով դեֆոլտ տեղի ունենալը գնահատելու համար, և դրանց նշանակալիությունը կարող են փոփոխվել ժամանակի ընթացքում՝ հանգամանքների փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Ապագայամետ տեղեկատվության ներառում

Բանկը ներառում է ապագայամետ տեղեկատվությունը, երբ գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել գորրծիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր և երբ չափում է ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ապագայամետ տեղեկատվությունը գնահատելիս Բանկն օգտագործում է փորձագետների դատողությունները:

Բանկը նույնականացրել և փաստաթղթավորել է պարտքային ռիսկի և պարտքային կորուստների առանցքային գործոնները ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր պորտֆելի համար և, օգտագործելով անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների վերլուծությունը, գնահատել է մակրոտնտեսական փոփոխականի, պարտքային ռիսկի և պարտքային կորուստների միջև փոխհարաբերությունները: Առանցքային գործոններն են ՀՆԱ-ի կանխատեսումները, արտարժույթի փոխարժեքի և անշարժ գույքի շուկայում գների փոփոխությունները:

Փոփոխված ֆինանսական ակտիվներ

Վարկի պայմանագրային պայմանները կարող են փոփոխվել մի շարք պատճառներից ելնելով, ներառյալ շուկայական պայմանների փոփոխությունը, հաճախորդների պահպանումը և այլ գործոնները, որոնք կապված չեն հաճախորդի վճարունակության ներկայիս կամ հնարավոր վատթարացման հետ: Գոյություն ունեցող վարկը, որի պայմանները փոփոխվել են, կարող է ապաճանաչվել, և վերաբանակցված վարկը կարող է ճանաչվել որպես նոր վարկ իրական արժեքով՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (iii) կետում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն:

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, և փոփոխությունը չի հանգեցնում ապաճանաչման, որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, համեմատվում են՝

- դեֆոլտի հավանականությունը ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով փոփոխված պայմաններից,
- դեֆոլտի հավանականությունը ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում, որը գնահատվում է սկզբնական ճանաչման պահին առկա տվյալների և սկզբնական պայմանագրային պայմանների հիման վրա:

Եթե փոփոխությունը հանգեցնում է ապաճանաչման, ճանաչվում է նոր վարկ և դասվում 1-ին փուլին (ենթադրելով, որ այն պարտքային առումով արժեզրկված չէ այդ պահին):

Բանկը վերաբանակցում է ֆինանսական դժվարություններ ունեցող հաճախորդների վարկերի պայմանները (վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայում)՝ նպատակ ունենալով առավելագույնի հասցնել պարտքի վերադարձման հնարավորությունները և նվազագույնի հասցնել դեֆոլտի ռիսկը: Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ վարկի պայմանները վերնայավում են ընտրանքային կարգով, եթե փոխառուն ներկա պահին չի կատարել պարտքի գծով իր պարտականությունները կամ գոյություն ունի դեֆոլտի մեծ ռիսկ, եթե գոյություն ունի վկայություն, որ փոխառուն ձեռնարկել է բոլոր ողջամիտ քայլերը մարումները սկզբնական պայմանագրային պայմանների համաձայն կատարելու համար և ակնկալվում է, որ կկարողանա կատարել իր պարտականությունները վերանայված պայմաններով:

Պայմանների վերանայումը սովորաբար ներառում է մարման ժամկետի երկարաձգումը, տոկոսների վճարման ժամկետների փոփոխությունը և կովենանտների պայմանների փոփոխությունը: Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման քաղաքականությունը գործում է թե՛ անհատներին և թե՛ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար:
Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման Բանկի քաղաքականության շրջանակում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների համար դեֆոլտի հավանակության գնահատումն արտացոլում է այն հանգամանքը, արդյոք փոփոխությունը բարելավել է կամ վերականգնել է տոկոսները և մայր գումարը հավաքագրելու Բանկի կարողությունը, ինչպես նաև վարկային պայմանագրերի պայմանների նման վերանայումների Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձը: Այս գործընթացի շրջանակում Բանկը գնահատում է փոխառուի կողմից մարումները ժամանակին կատարելու հնարավորությունը պայմանագրի պայմանների փոփոխության դեպքում և դիտարկում է տարբեր վարքագծային ցուցանիշներ:

Ընդհանուր առմամբ, վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայումն իրենից ներկայացնում է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի որակական ցուցանիշ, և պայմանների վերանայման ակնկալիքը կարող է հանդես գալ որպես պարտքային առումով արժեզրկման վկայություն (տես՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)): Անհրաժեշտ է, որ հաճախորդը հետևողականորեն ցուցադրի պարտաճանաչ վճարման վարքագիծ որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում, մինչև որ վարկն այլևս չհամարվի պարտքային առումով արժեզրկված/վարկի հետ կապված այլևս չարձանագրվի պարտազանցում, կամ մինչև որ չհամարվի, որ դեֆոլտի հավանականությունն այնքան է նվազել, որ կորստի պահուստը կարող է կրկին չափվել 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս որպես առանցքային ելակետային տվյալներ հանդես են գալիս հետևյալ փոփոխականների ժամկետային կառուցվածքները.

- Դեֆոլտի հավանականությունը,
- Դեֆոլտի դեպքում կորստի չափը,
- Դեֆոլտի ժամանակ գործիքի արժեքը,

1-ին փուլի գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով 12-ամսյա դեֆոլտի հավանականությունը դեֆոլտի դեպքում առաջացող կորստի գումարով և պարտքի գումարով դեֆոլտի պահին: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով ամբողջ ժամկետի համար դեֆոլտի հավանականությունը դեֆոլտի դեպքում առաջացող կորստի գումարով և պարտքի գումարով դեֆոլտի պահին:

Դեֆոլտի հավանականության գնահատման մեթոդաբանությունը ներկայացված է վերը՝ «Դեֆոլտի հավանականության ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում» բաժնում:
Բանկը դեֆոլտի դեպքում առաջացող կորուստը գնահատում է հիմք ընդունելով պարտականությունները չկատարած պայմանագրային կողմերին ներկայացված պահանջների արդյունքում միջոցների վերադարձման ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Դեֆոլտի դեպքում առաջացող կորստի գնահատման մոդելներում դիտարկվում են պահանջի կառուցվածքը, գրավը, առաջնահերթությունը, պայմանագրային կողմի գործունեության ոլորտը, ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մասը կազմող ցանկացած գրավի փոխհատուցման ծախսումները: Անշարժ գույքով ապահովված վարկերի համար վարկի գումար/գրավի արժեք հարաբերկացությունն առանցքային ցուցանիշ է դեֆոլտի դեպքում առաջացող կորուստը որոշելու համար: Դեֆոլտի դեպքում առաջացող կորստի գնահատականները ճշգրտվում են տարբեր տնտեսական սցենարների տեսանկյունից և անշարժ գույքով ապահովված վարկերի հետ կապված՝ անշարժ գույքի գների հնարավոր փոփոխություններն արտացոլելու համար: Դեֆոլտի դեպքում առաջացող կորուստը հաշվարկվում է զեղչված դրամական հոսքերի հիմունքով՝ որպես զեղչման գործակից կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքի գումարը դեֆոլտի պահին իրենից ներկայացնում է պարտքի ակնկալվող գումարը դեֆոլտի դեպքում: Բանկը դեֆոլտի պահին պարտքի գումարը հաշվարկում է հիմք ընդունելով պայմանագրային կողմի պարտքի ընթացիկ գումարը և պայմանագրով թույլատրվող և մաշվածության արդյունքում այդ գումարի հնարավոր փոփոխությունները: Ֆինանսական ակտիվի համար պարտքի գումարը դեֆոլտի պահին իրենից ներկայացնում է վերջինիս համախառն հաշվեկշռային արժեքը դեֆոլտի պահին: Փոխատվության հանձնառությունների համար պարտքի գումարը դեֆոլտի պահին իրենից ներկայացնում է հնարավոր ապագա գումարները, որոնք կարող են օգտագործվել պայմանագրի շրջանակում, որոնք գնահատվում են անցյալ ժամանակաշրջանների դիտարկումների և ապագայամետ տեղեկատվության հիման վրա: Ֆինանսական երաշխավորությունների համար պարտքի գումարը դեֆոլտի պահին իրենից ներկայացնում է վճարման ենթակա գումարը ֆինանսական երաշխավորության կատարման պահին:
Ինչպես նշված է վերը և պայմանով, որ 1-ին փուլի ֆինանսական ակտիվների համար առավելագույնս կօգտագործվի դեֆոլտի հավանականության 12-ամսյա ցուցանիշը, Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները չափում է հաշվի առնելով դեֆոլտի ռիսկն այն առավելագույն պայմանագրային ժամանակահատվածում (ներառյալ փոխառուի երկարաձգման բոլոր հնարավորությունները), որի ընթացքում այն ենթարկվում է պարտքային ռիսկին, եթե նույնիսկ Բանկը դիտարկում է ավելի երկար ժամանակահատված պարտքային ռիսկի կառավարման նպատակների համար: Առավելագույն պայմանագրային ժամանակահատվածը տևում է մինչև այն ամսաթիվը, երբ Բանկն իրավունք ունի պահանջել փոխատվության մարումը կամ դադարեցնել փոխատվության հանձնառությունը կամ երաշխավորությունը:

Եթե ցուցանիշի մոդելավորումն իրականացվում է խմբային հիմունքով, ֆինանսական գործիքները խմբավորվում են ըստ ռիսկի ընդհանրական բնութագրերի, որոնք ներառում են՝

- գործիքի տեսակը,
- գրավի տեսակը:

Խմբավորումները պետք է կանոնավոր հիմունքով վերանայվեն՝ առանձին խմբերի շրջանակում պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների միատեսակ լինելն ապահովելու համար:

Այն պորտֆելների համար, որոնց վերաբերյալ Բանկն ունի անցյալ ժամանակաշրջանների սահմանափակ տվյալներ, ներքին աղբյուրներից հասանելի տեղեկատվությունը լրացնելու համար օգտագործվում է արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունը: Բանկի կորպորատիվ ռիսկերի կառավարման վարչությունն օգտագործում է իր ներքին վարկանիշային մոդելները: Բանկն իր հիմնական պորտֆելների համար կիրառում է առանձին մոդելներ, որոնցում իր հաճախորդներին տրվում է 1-ից 10 վարկանիշ ՝ օգտագործելով Moody's Risk Analyst (MRA): Մոդելները ներառում են ինչպես որակական, այնպես էլ քանակական տեղեկատվություն և, բացի վարկառուին հատուկ տեղեկատվությունից, օգտագործում են լրացուցիչ արտաքին տեղեկատվություն, որը կարող է ազդել վարկառուի վարքագծի վրա: Տվյալ տեղեկատվության աղբյուրները նախ օգտագործվում են կորպորատիվ հաճախորդների փուլերը որոշելու համար: Փուլավորման հիման վրա Բանկը որոշում է իր ԴՀ-ները, որոնք այնուհետև ճշգրտվում են ՖՀՄՍ 9 ԱՊԿ հաշվարկի համար: Ստորև ներկայացված են այն պորտֆելները, որոնց համար արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունն օգտագործվել է որպես նշանակալի ելակետային տվյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս:

30 Հունիս 2024		**Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվություն**	
հազ. դրամ	**Ենթարկվածություն պարտքային ռիսկին**	**Դեֆոլտի հավանականություն**	**Կորուստը դեֆոլտի դեպքում**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	32,452,967	«S&P» գործակալության դեֆոլտի վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» գործակալության պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	2,693,635	«S&P» գործակալության դեֆոլտի վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» գործակալության պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	17,863,572	«S&P» գործակալության դեֆոլտի վերլուծության հաշվետվություն	-

31 Դեկտեմբեր 2023		**Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվություն**	
հազ. դրամ	**Ենթարկվածություն պարտքային ռիսկին**	**Դեֆոլտի հավանականություն**	**Կորուստը դեֆոլտի դեպքում**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	31,592,766	«S&P» գործակալության դեֆոլտի վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» գործակալության պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	3,792,291	«S&P» գործակալության դեֆոլտի վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» գործակալության պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	17,155,732	«S&P» գործակալության դեֆոլտի վերլուծության հաշվետվություն	-

Կորստի պահուստ

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակնկալվող վարկային կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումն ըստ ֆինանսական գործիքների դասերի 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար:

	30 Հունիս 2024			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(284)	-	-	(284)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	284	-	-	284
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(304)	-	-	(304)
Մնացորդը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**(304)**	**-**	**-**	**(304)**

	30 Հունիս 2024			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և այլ պահանջներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(21,472)	-	-	(21,472)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	2,032	-	-	2,032
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(2,389)	-	-	(2,389)
Մնացորդը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**(21,829)**	**-**	**-**	**(21,829)**

	30 Հունիս 2024			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – Առևտրային վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(106,173)	-	(8,146)	(114,319)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	12,547	-	31	12,578
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(5,530)	-	-	(5,530)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցություն	4,782	-	391	5,173
Դուրսգրումներ*	-	-	-	-
Մնացորդը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**(94,374)**	**-**	**(7,724)**	**(102,098)**

	30 Հունիս 2024			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – Մանրածախ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(68,372)	(10,399)	(9,940)	(88,711)
Փոխանցում 1-ին փուլ	(3,589)	2,296	1,293	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	100	(1,273)	1,173	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	68	3,635	(3,703)	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	2,470	(4,416)	(17,310)	(19,256)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(15,587)	(934)	-	(16,521)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցություն	531	69	122	722
Դուրսգրումներ*	-	-	9,047	9,047
Մնացորդը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**(84,379)**	**(11,022)**	**(19,318)**	**(114,719)**

* Նախորդ տարվա դուրսգրումների տվյալը չի ներառում ժամանակաշրջանի վերականգնումները:

	30 Հունիս 2024			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(70,784)	-	-	(70,784)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	5,848	-	-	5,848
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(16,897)	-	-	(16,897)
Այլ	-	-	-	-
Մնացորդը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**(81,833)**	**-**	**-**	**(81,833)**

Վերը ներկայացված կորստի պահուստը չի ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակնկալվող վարկային կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումն ըստ ֆինանսական գործիքների դասերի 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	31 Դեկտեմբեր 2023			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(1,101)	-	-	(1,101)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	1,101	-	-	1,101
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(284)	-	-	(284)
Մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**(284)**	**-**	**-**	**(284)**

	31 Դեկտեմբեր 2023			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(9,960)	(6,637)	-	(16,597)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	9,960	6,637	-	16,597
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(21,472)	-	-	(21,472)
Մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**(21,472)**	**-**	**-**	**(21,472)**

	31 Դեկտեմբեր 2023			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – Առևտրային վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(241,392)	-	(23,381)	(264,773)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	162,239	-	15,374	177,613
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(25,206)	-	-	(25,206)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցություն	(1,814)	-	(139)	(1,953)
Դուրսգրումներ*	-	-	-	-
Մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**(106,173)**	**-**	**(8,146)**	**(114,319)**

	31 Դեկտեմբեր 2023			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – Մանրածախ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(59,380)	(16,750)	(9,281)	(85,411)
Փոխանցում 1-ին փուլ	(6,214)	3,180	3,034	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	195	(492)	297	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	3,228	8,451	(11,679)	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	18,712	(4,251)	(21,845)	(7,384)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(24,455)	(470)	-	(24,925)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցություն	(458)	(67)	(67)	(592)
Դուրսգրումներ*	-	-	29,601	29,601
Մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**(68,372)**	**(10,399)**	**(9,940)**	**(88,711)**

* Նախորդ տարվա դուրսգրումների տվյալը չի ներառում ժամանակաշրջանի վերականգնումները:

	31 Դեկտեմբեր 2023			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(60,577)	-	-	(60,577)
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	17,500	-	-	17,500
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(27,708)	-	-	(27,708)
Այլ	-	-	-	-
Մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**(70,785)**	**-**	**-**	**(70,785)**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է հետևյալ երկու մեծությունների համադրումը.

- վերը աղյուսակներում կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդներն ըստ ֆինանսական գործիքների դասերի և
- «պարտքային ֆինասնական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» և «փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորությունների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Ստորև ներկայացված է համադրումը 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար:

հազ. դրամ	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեք-ներ	Ամորտիզաց-ված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր	Ամորտիզաց-ված արժեքով չափվող հաճախորդն. տրված վարկեր – Առևտրային վարկեր	Ամորտիզաց-ված արժեքով չափվող հաճախորդն. տրված վարկեր – Մանրածախ	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	Այլ ակտիվներ	Ընդամենը
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	284	2,032	12,578	(19,256)	5,848	-	1,486
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(304)	(2,389)	(5,530)	(16,521)	(16,897)	-	(41,641)
Հանրագումար	**(20)**	**(357)**	**7,048**	**(35,777)**	**(11,049)**	**-**	**(40,155)**
Նախկինում դուրսգրված գումարների վերականգնում	-	-	-	25,243	-	123	25,366
Ընդամենը	**(20)**	**(357)**	**7,048**	**(10,534)**	**(11,049)**	**123**	**(14,789)**

Ստորև ներկայացված է համադրումը 2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար:

հազ. դրամ	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեք-ներ	Ամորտիզաց-ված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր	Ամորտիզաց-ված արժեքով չափվող հաճախորդն. տրված վարկեր – Առևտրային վարկեր	Ամորտիզաց-ված արժեքով չափվող հաճախորդն. տրված վարկեր – Մանրածախ	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	Այլ ակտիվներ	Ընդամենը
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	1,101	16,597	106,682	(13,117)	11,028	-	122,291
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(324)	(491)	(23,402)	(10,053)	(14,419)	-	(48,689)
Փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը	-	-	(2,184)	(185)	-	-	(2,369)
Հանրագումար	**777**	**16,106**	**81,096**	**(23,355)**	**(3,391)**	**-**	**71,233**
Նախկինում դուրսգրված գումարների վերականգնում	-	-	-	37,749	-	4,280	42,029
Ընդամենը	**777**	**16,106**	**81,096**	**14,394**	**(3,391)**	**4,280**	**113,262**

Ստորև ներկայացված են անհատներին և իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելների համախառն հաշվեկշռային արժեքների նշանակալի փոփոխությունները 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների ընթացքում, որոնք հանգեցրել են կորստի պահուստի փոփոխությունների:

	30 Հունիս 2024			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – Առևտրային վարկեր – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	21,052,536	-	9,806	21,062,342
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	3,211,266	-	-	3,211,266
Ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն մարված ֆինանսական ակտիվներ և այլ փոփոխություններ	(3,072,386)	-	-	(3,072,386)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցություն	(541,514)	-	(403)	(541,917)
Դուրսգրումներ	-	-	-	-
Մնացորդը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**20,649,902**	**-**	**9,403**	**20,659,305**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – Մանրածախ – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	29,347,188	250,862	115,223	29,713,273
Փոխանցում 1-ին փուլ	75,138	(61,214)	(13,924)	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	(44,753)	57,084	(12,331)	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	(25,609)	(7,824)	33,433	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	3,512,682	5,825	-	3,518,507
Ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն մարված ֆինանսական ակտիվներ և այլ փոփոխություններ	(1,775,004)	2,067	(11,158)	(1,784,095)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցություն	(145,816)	(6,201)	(817)	(152,834)
Դուրսգրումներ	-	-	(9,047)	(9,047)
Մնացորդը 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	**30,943,826**	**240,599**	**101,379**	**31,285,804**

Ստորև ներկայացված են անհատներին և իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելների համախառն հաշվեկշռային արժեքների նշանակալի փոփոխությունները 2023թ. տարվա ընթացքում, որոնք հանգեցրել են կորստի պահուստի փոփոխությունների:

	31 Դեկտեմբեր 2023			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – Առևտրային վարկեր – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	28,493,196	-	112,326	28,605,522
Փոխանցում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	5,627,529	-	-	5,627,529
Ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն մարված ֆինանսական ակտիվներ և այլ փոփոխություններ	(13,434,292)	-	(102,792)	(13,537,084)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցություն	366,103	-	272	366,375
Դուրսգրումներ	-	-	-	-
Մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**21,052,536**	**-**	**9,806**	**21,062,342**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – Մանրածախ – համախառն հաշվեկշռային արժեք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	23,320,720	290,642	176,350	23,787,712
Փոխանցում 1-ին փուլ	141,131	(56,682)	(84,449)	-
Փոխանցում 2-րդ փուլ	(71,267)	77,510	(6,243)	-
Փոխանցում 3-րդ փուլ	(42,738)	(40,952)	83,690	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	9,094,689	4,546	-	9,099,235
Ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն մարված ֆինանսական ակտիվներ և այլ փոփոխություններ	(3,190,626)	(28,499)	(25,433)	(3,244,558)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցություն	95,279	4,297	909	100,485
Դուրսգրումներ	-	-	(29,601)	(29,601)
Մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	**29,347,188**	**250,862**	**115,223**	**29,713,273**

Պարտքային որակի վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակի վերաբերյալ:

Եթե այլ նշում չի արվում, ֆինանսական ակտիվների համար աղյուսակում նշված գումարներն իրենցից ներկայացնում են համախառն հաշվեկշռային արժեքները: Փոխատվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար աղյուսակում նշված գումարներն իրենցից ներկայացնում են համապատասխանաբար հանձնառության կամ երաշխավորության գումարները:

Բանկը չունի վարկերի վարկանիշավորման ներքին համակարգ՝ հաճախորդներին տրված մանրածախ վարկերի վարկավորման որակը գնահատելու համար և կառավարում է պարտքային ռիսկը՝ հիմնվելով ժամկետանց օրերի մասին տեղեկատվության վրա:
Կորպորատիվ հաճախորդների պարտքային որակը կառավարվում է ներքին վարկանիշային համակարգով, ինչպես նկարագրված է ստորև, և այս ներքին վարկանիշների հիման վրա Բանկը դասակարգում է իր կորպորատիվ վարկերը ըստ 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի:

Ներքին վարկանիշները բաղկացած են երկու հիմնական ասպեկտների համապարփակ գնահատումից՝

• Ֆինանսական գնահատում՝ ֆինանսական գնահատումը հիմնված է ֆինանսական հաշվետվությունների, մասնավորապես հաշվեկշռի և եկամտի մասին հաշվետվության վերլուծության վրա: Այս վերլուծությունը ներառում է պարտքային ծածկույթը, գործառնական գնահատականը, իրացվելիությունը և կապիտալի կառուցվածքը:

• Բիզնես գնահատում՝ Հաշվի են առնվում տարբեր գործոններ, ինչպիսիք են արդյունաբերության ռիսկը, ընկերության կարգավիճակը և այլ համապատասխան չափանիշներ:

Ֆինանսական գնահատումների ելակետային տվյալներն առավել նշանակալի ազդեցություն են ունենում ներքին վարկանիշների որոշման վրա, քան բիզնես գնահատականները:

Ներքին վարկանիշները, որոնք համապատասխանում են [1-5.5] և [5.6-10], ցույց են տալիս համապատասխանաբար լավ և միջին ֆինանսական գնահատական կորպորատիվ հաճախորդների համար:

«1-ին փուլ», «2-րդ փուլ» և «3-րդ փուլ» տերմինների բացատրությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv) կետում:

	30 Հունիս 2024			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	
	12-ամսյա ԱՊԿ	**Ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ, պարտքային առումով չարժեզրկված**	**Ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ, պարտքային առումով արժեզրկված**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
- B ից BB- վարկանիշով	1,202	-	-	1,202
- Առանց վարկանիշի	6,493,888	-	-	6,493,888
	6,495,090	**-**	**-**	**6,495,090**
Կորստի պահուստ	**(304)**	**-**	**-**	**(304)**
Հաշվեկշռային արժեք	**6,494,786**	**-**	**-**	**6,494,786**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր				
- A+ վարկանիշով	120,056	-	-	120,056
- B+ ից BB- վարկանիշով	7,060,066	-	-	7,060,066
- Առանց վարկանիշի	15,982,534	-	-	15,982,534
	23,162,656	**-**	**-**	**23,162,656**
Կորստի պահուստ	**(21,829)**	**-**	**-**	**(21,829)**
Հաշվեկշռային արժեք	**23,140,827**	**-**	**-**	**23,140,827**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր –առևտրային վարկեր				
Արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր				
- 1-5.5 ներքին վարկանիշով	17,476,320	-	-	17,476,320
- 5.6-10 ներքին վարկանիշով	3,173,582	-	-	3,173,582
Արժեզրկված վարկեր	-	-	9,403	9,403
	20,649,902	**-**	**9,403**	**20,659,305**
Կորստի պահուստ	**(94,374)**	**-**	**(7,724)**	**(102,098)**
Հաշվեկշռային արժեք	**20,555,528**	**-**	**1,679**	**20,557,207**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – մանրածախ վարկեր				
- Ոչ ժամկետանց	30,896,321	126,195	-	31,022,516
- Մինչև 30 օր ժամկետանց	47,505	49,617	-	97,122
- 31-90 օր ժամկետանց	-	64,787	-	64,787
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	53,912	53,912
- 181-270 օր ժամկետանց	-	-	23,006	23,006
- Ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	24,461	24,461
	30,943,826	**240,599**	**101,379**	**31,285,804**
Կորստի պահուստ	**(84,379)**	**(11,022)**	**(19,318)**	**(114,719)**
Հաշվեկշռային արժեք	**30,859,447**	**229,577**	**82,061**	**31,171,085**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
- AA ից AAA վարկանիշով	5,937,777	-	-	5,937,777
- B+ ից BB- վարկանիշով	26,515,190	-	-	26,515,190
	32,452,967	**-**	**-**	**32,452,967**
Կորստի պահուստ	**(81,833)**	**-**	**-**	**(81,833)**
Հաշվեկշռային արժեք – իրական արժեք	**32,452,967**	**-**	**-**	**32,452,967**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակի վերաբերյալ:

	31 Դեկտեմբեր 2023			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	
	12-ամսյա ԱՊԿ	**Ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ, պարտքային առումով չարժեզրկված**	**Ամբողջ ժամկետում ԱՊԿ, պարտքային առումով արժեզրկված**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
- B- ից BB- վարկանիշով	1,184	-	-	1,184
- Առանց վարկանիշի	4,843,475	-	-	4,843,475
	4,844,659	**-**	**-**	**4,844,659**
Կորստի պահուստ	**(284)**	**-**	**-**	**(284)**
Հաշվեկշռային արժեք	**4,844,375**	**-**	**-**	**4,844,375**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր				
- A+ վարկանիշով	122,815	-	-	122,815
- B+ ից BB- վարկանիշով	9,782,638	-	-	9,782,638
- Առանց վարկանիշի	6,798,689	-	-	6,798,689
	16,704,142	**-**	**-**	**16,704,142**
Կորստի պահուստ	**(21,472)**	**-**	**-**	**(21,472)**
Հաշվեկշռային արժեք	**16,682,670**	**-**	**-**	**16,682,670**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – առևտրային վարկեր				
Արժեզրկման անհատական հայտանիշ չունեցող վարկեր				
- 1-5.5 ներքին վարկանիշով	20,886,640	-	-	20,886,640
- 5.6-10 ներքին վարկանիշով	165,896	-	-	165,896
Արժեզրկված վարկեր	-	-	9,806	9,806
	21,052,536	**-**	**9,806**	**21,062,342**
Կորստի պահուստ	**(106,173)**	**-**	**(8,146)**	**(114,319)**
Հաշվեկշռային արժեք	**20,946,363**	**-**	**1,660**	**20,948,023**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – մանրածախ վարկեր				
- Ոչ ժամկետանց	29,272,320	186,658	-	29,458,978
- Մինչև 30 օր ժամկետանց	74,868	6,537	-	81,405
- 31-90 օր ժամկետանց	-	57,667	-	57,667
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	55,400	55,400
- 181-270 օր ժամկետանց	-	-	34,565	34,565
- Ավելի քան 271 օր ժամկետանց	-	-	25,258	25,258
	29,347,188	**250,862**	**115,223**	**29,713,273**
Կորստի պահուստ	**(68,372)**	**(10,399)**	**(9,940)**	**(88,711)**
Հաշվեկշռային արժեք	**29,278,816**	**240,463**	**105,283**	**29,624,562**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
- AA ից AAA վարկանիշով	9,390,638	-	-	9,390,638
- B+ ից BB- վարկանիշով	22,202,128	-	-	22,202,128
	31,592,766	**-**	**-**	**31,592,766**
Կորստի պահուստ	**(70,785)**	**-**	**-**	**(70,785)**
Հաշվեկշռային արժեք – իրական արժեք	**31,592,766**	**-**	**-**	**31,592,766**

* ՖՀՍՍ 9-ի համաձայն՝ հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները ներառում են չօգտագործված փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Գրավ կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցներ

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ուներ ֆինանսական գործիքներ, որոնց համար կորստի պահուստ չէր ճանաչվել գրավի առկայության պատճառով:

	Ենթարկվածություն պարտքային ռիսկին 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ	Ենթարկվածություն պարտքային ռիսկին 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,728,674	5,441,127
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	11,417,692	8,726,762
Անհատներին տրված վարկեր	868,298	731,709

Ժամանակաշրջանի ընթացքում գրավի հետ կապված Բանկի կողմից կիրառվող քաղաքականությունում փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել:

Պարտքային ռիսկի կենտրոնացում

Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ պարտքային ռիսկի նվազեցման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ակտիվներ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6,494,786	4,844,375
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,728,674	5,441,127
Բանկերին տրված վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ	23,140,827	16,682,670
Հաճախորդներին տրված վարկեր	51,728,292	50,572,585
Ներդրումային արժեթղթեր	32,487,641	31,610,283
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	71,317	131,751
Պարտքային ռիսկին ընդհանուր առավելագույն ենթարկվածությունը	**118,651,537**	**109,282,791**

Որպես կանոն, արժեթղթերում ներդրումների և բանկերին տրված վարկերի համար գրավ չի պահանջվում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման գործառնությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 13-ում:

Չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 26-ում:

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու պարտապան կամ կապակցված պարտապանների խմբեր (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու), որոնց հետ կապված պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը գերազանցում է առավելագույն պարտքային ռիսկի 10%-ը: 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այս պայմանագրային կողմերի հետ կապված պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կազմում է 36,609,731 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 29,318,582 հազար դրամ):

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Ֆինանսական գործիքները, այդ թվում՝ վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտազանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ, Բանկը և նրա պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվները և մարել պարտավորությունները միաժամանակ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ, որոնք հանդիսանում են իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների զուտ գումար	Սնանկության դեպքում հաշվանցման ենթակա գումարներ	Զուտ գումար
				Ֆինանսական գործիքներ	
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,728,674	-	4,728,674	4,728,674	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**4,728,674**	**-**	**4,728,674**	**4,728,674**	**-**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման ենթակա ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, որոնք հանդիսանում են իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների զուտ գումար	Սնանկության դեպքում հաշվանցման ենթակա գումարներ	Զուտ գումար
				Ֆինանսական գործիքներ	
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	5,441,127	-	5,441,127	5,441,127	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**5,441,127**	**-**	**5,441,127**	**5,441,127**	**-**

(գ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժութային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է պարտքային և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատու է ԱՊԿԿ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր և կորուստների սահմանաչափեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել կորուստների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխությունների դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի հսկողության միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշ. արժեք
30 Հունիս 2024							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	110,054	-	-	-	-	7,735,548	7,845,602
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,728,674	-	-	-	-	-	4,728,674
Բանկերին տրված վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ	11,432,196	4,833,761	-	1,934,754	120,056	4,820,060	23,140,827
Հաճախորդներին տրված վարկեր	8,374,677	6,918,259	17,218,527	18,116,905	1,099,924	-	51,728,292
Ներդրումային արժեթղթեր	5,937,776	1,223,016	3,268,082	18,702,827	3,321,266	34,674	32,487,641
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	-	71,317	71,317
	30,583,377	**12,975,036**	**20,486,609**	**38,754,486**	**4,541,246**	**12,661,599**	**120,002,353**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերց ներգրավված վարկեր, ավանդներ և այլ մնացորդներ	3,473,686	4,848,721	23,000	42,998	-	-	8,388,405
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	24,559,995	15,749,052	18,479,532	9,389,201	4,973	5,967,579	74,150,332
Վարձակալության գծով պարտավորություն	10,498	11,247	23,896	266,896	20,364	-	332,901
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	515,071	515,071
Այլ ներգրավված միջոցներ	19,902	14,758	26,102	111,371	79,793	-	251,926
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	100,590	-	-	5,915,807	-	-	6,016,397
	28,164,671	**20,623,778**	**18,552,530**	**15,726,273**	**105,130**	**6,482,650**	**89,655,032**
	2,418,706	**(7,648,742)**	**1,934,079**	**23,028,213**	**4,436,116**	**6,178,949**	**30,347,321**

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի հսկողության միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 Դեկտեմբեր 2023							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	6,268,266	6,268,266
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	5,441,127	-	-	-	-	-	5,441,127
Բանկերին տրված վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ	9,346,526	-	-	2,016,711	122,815	5,196,618	16,682,670
Հաճախորդներին տրված վարկեր	7,296,180	6,367,062	16,932,305	18,958,310	1,018,728	-	50,572,585
Ներդրումային արժեթղթեր	9,897,286	2,559,232	908,840	16,323,269	1,904,139	17,517	31,610,283
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	-	131,751	131,751
	31,981,119	**8,926,294**	**17,841,145**	**37,298,290**	**3,045,682**	**11,614,152**	**110,706,682**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերց ներգրավված վարկեր, ավանդներ և այլ մնացորդներ	-	16,954	14,571	65,998	-	-	97,523
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	18,998,515	8,023,044	20,704,207	18,949,965	4,806	7,151,196	73,831,733
Վարձակալության գծով պարտավորություն	10,056	10,322	21,745	248,618	62,538	-	353,279
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	-	-	-	-	-	713,237	713,237
Այլ ներգրավված միջոցներ	17,719	18,374	37,803	139,776	65,277	-	278,949
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	107,186	-	-	6,303,971	-	-	6,411,157
	19,133,476	**8,068,694**	**20,778,326**	**25,708,328**	**132,621**	**7,864,433**	**81,685,878**
	12,847,643	**857,600**	**(2,937,181)**	**11,589,962**	**2,913,061**	**3,749,719**	**29,020,804**

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	30 Հունիս 2024			31 Դեկտեմբեր 2023		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	4.80%	3.74%	9.44%	4.50%	-
Բանկերին տրված վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ	8.15%	6.26%	5.61%	9.47%	5.53%	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12.09%	7.28%	5.50%	11.91%	7.52%	5.13%
Ներդրումային արժեթղթեր	10.50%	5.03%	3.55%	10.43%	5.06%	3.47%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերց ներգրավված վարկեր, ավանդներ և այլ մնացորդներ	8.18%	6.07%	4.41%	8.15%	-	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	3.54%	0.68%	0.02%	1.69%	0.76%	0.03%
- Ժամկետային ավանդներ	9.43%	4.68%	1.82%	7.32%	5.09%	2.34%
Այլ ներգրավված միջոցներ	6.51%	-	-	6.99%	-	-
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	6.52%	6.52%	-	6.52%	6.52%

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ:

Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության զգայունությունը ներկայացնում է տոկոսադրույքների ենթադրյալ փոփոխությունների ազդեցությունը մեկ տարվա զուտ տոկոսային եկամտի վրա, որը հիմնված է ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ առկա ոչ առևտրային ֆիքսված և լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վրա: Սեփական կապիտալի զգայունությունը հաշվարկվում է ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆիքսված տոկոսադրույքով պարտքային ֆինանսական ակտիվների վերագնահատմամբ՝ հաշվի առնելով տոկոսադրույքների ենթադրյալ փոփոխությունների հետևանքները՝ հիմնված եկամտաբերության կորի զուգահեռ տեղաշարժերի ենթադրության վրա:

Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է համապատասխանաբար տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2024թ. հունիսի 30-ի ու 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի հիման վրա:

	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ աճ	26,534	81,015
100 բկ զուգահեռ նվազում	(26,534)	(81,015)

Ստորև ներկայացվում է զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի զգայունության վերլուծությունը՝ պայմանավորված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությամբ, որն իրականացվել է 2024թ. հունիսի 30-ի ու 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 100 բազիսային կետով (բկ) եկամտաբերության կորերի զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	30 Հունիս 2024		31 Դեկտեմբեր 2023	
	Զուտ շահույթ կամ վնաս	Սեփական կապիտալ	Զուտ շահույթ կամ վնաս	Սեփական կապիտալ
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ աճ	-	(570,178)	-	(425,037)
100 բկ զուգահեռ նվազում	-	570,178	-	425,037

(ii) Արժութային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժութային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունն արժութային ռիսկին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4,900,026	2,385,806	403,443	156,326	7,845,602
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	3,688,846	1,039,828	-	4,728,674
Բանկերին տրված վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ	3,548,048	14,079,733	5,513,047	-	23,140,827
Հաճախորդներին տրված վարկեր	34,694,562	15,890,044	1,143,686	-	51,728,292
Ներդրումային արժեթղթեր	26,549,865	3,863,179	2,074,597	-	32,487,641
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	33,050	34,577	3,690	-	71,317
Ընդամենը ակտիվներ	**69,725,551**	**39,942,185**	**10,178,291**	**156,326**	**120,002,353**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերց ներգրավված վարկեր, ավանդներ և այլ մնացորդներ	80,958	3,473,686	4,833,761	-	8,388,405
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	38,361,906	34,244,420	1,436,230	107,776	74,150,332
Վարձակալության գծով պարտավորություն	332,901	-	-	-	332,901
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	377,998	135,710	968	395	515,071
Այլ ներգրավված միջոցներ	251,926	-	-	-	251,926
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	2,052,709	3,963,688	-	6,016,397
Ընդամենը պարտավորություններ	**39,405,689**	**39,906,525**	**10,234,647**	**108,171**	**89,655,032**
Զուտ դիրքը	**30,319,862**	**35,660**	**(56,356)**	**48,155**	**30,347,321**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,767,421	2,959,430	391,392	150,023	6,268,266
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	2,403,106	3,038,021	-	-	5,441,127
Բանկերին տրված վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ	6,350,696	10,157,400	174,574	-	16,682,670
Հաճախորդներին տրված վարկեր	32,142,747	14,625,888	3,803,950	-	50,572,585
Ներդրումային արժեթղթեր	22,219,645	8,055,053	1,335,585	-	31,610,283
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	111,175	20,554	22	-	131,751
Ընդամենը ակտիվներ	**65,994,790**	**38,856,346**	**5,705,523**	**150,023**	**110,706,682**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերց ներգրավված վարկեր, ավանդներ և այլ մնացորդներ	97,523	-	-	-	97,523
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	36,056,818	36,333,471	1,433,913	7,531	73,831,733
Վարձակալության գծով պարտավորություն	353,279	-	-	-	353,279
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	330,700	321,781	51,525	9,231	713,237
Այլ ներգրավված միջոցներ	278,949	-	-	-	278,949
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	2,140,641	4,270,516	-	6,411,157
Ընդամենը պարտավորություններ	**37,117,269**	**38,795,893**	**5,755,954**	**16,762**	**81,685,878**
Զուտ դիրքը	**28,877,521**	**60,453**	**(50,431)**	**133,261**	**29,020,804**

2024թ. հունիսի 30-ի ու 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով:

Վերլուծությունն իրականացնելիս հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում էր որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	3,566	6,045
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(5,636)	(5,043)

2024թ. հունիսի 30-ի ու 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի անը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս. որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով:

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ԱՊԿԿ-ի կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և հեշտությամբ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Գանձապետարանը բաժիններից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ ամբողջ Բանկում:

Գանձապետարանն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեսթեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում Բանկի իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման բաժնի և Գանձապետարանի կողմից ներկայացվող հաշվետվությունների հիման վրա:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերի համար երաշխավորության առավելագույն գումարը բաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում երաշխավորությունը կարող է հետ կանչվել/օգտագործվել:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
30 Հունիս 2024							
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերց ներգրավված վարկեր, ավանդներ և այլ մնացորդներ	-	3,526,295	4,904,445	25,827	50,219	8,506,786	8,388,405
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	18,607,840	12,200,056	16,326,700	19,570,616	10,300,241	77,005,454	74,150,332
Վարձակալության գծով պարտավորություն	6,373	12,744	19,580	39,382	357,067	435,145	332,901
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	236,718	-	-	51,986	226,367	515,071	515,071
Այլ ներգրավված միջոցներ	7,108	16,004	17,787	31,300	224,897	297,096	251,926
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	193,607	-	191,320	6,497,166	6,882,094	6,016,397
Ընդամենը	**18,858,039**	**15,948,707**	**21,268,512**	**19,910,431**	**17,655,958**	**93,641,646**	**89,655,032**
Փոխատվության հանձնառություններ	**13,932,611**	**-**	**-**	**-**	**-**	**13,932,611**	**13,932,611**

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռային արժեք
31 Դեկտեմբեր 2023							
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերց ներգրավված վարկեր, ավանդներ և այլ մնացորդներ	-	-	19,284	17,865	76,046	113,195	97,523
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	20,719,957	5,633,719	8,503,688	21,907,571	20,537,431	77,302,365	73,831,733
Վարձակալության գծով պարտավորություն	6,372	12,745	19,117	38,697	396,448	473,379	353,279
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	418,638	-	-	-	294,599	713,237	713,237
Այլ ներգրավված միջոցներ	5,184	15,863	22,893	45,432	238,003	327,375	278,949
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	204,054	-	207,253	7,127,349	7,538,656	6,411,157
Ընդամենը	**21,150,151**	**5,866,381**	**8,564,981**	**22,216,817**	**28,669,877**	**86,468,206**	**81,685,878**
Փոխատվության հանձնառություններ	**8,972,950**	**-**	**-**	**-**	**-**	**8,972,950**	**8,972,950**

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ անհատները կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ դեպքերի մեծամասնությունում կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Ստորև ներկայացված է այս ավանդների գծով մնացորդների դասակարգումն ըստ սահմանված մարման ժամկետների:

	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մինչև 1 ամիս ժամկետով	2,967,911	2,119,448
1-ից 3 ամիս ժամկետով	5,185,500	3,625,655
3-ից 12 ամիս ժամկետով	16,587,954	16,391,855
Ավելի քան 1 տարի ժամկետով	8,021,938	8,881,624
	32,763,303	**31,018,581**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,845,602	-	-	-	-	-	-	7,845,602
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,728,674	-	-	-	-	-	-	4,728,674
Բանկերին տրված վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ	12,228,028	3,479,228	4,833,761	1,934,754	-	665,056	-	23,140,827
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,616,389	1,096,918	9,934,066	18,382,599	20,682,076	-	16,244	51,728,292
Ներդրումային արժեթղթեր	5,937,776	-	4,491,098	18,702,827	3,321,266	34,674	-	32,487,641
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	382,318	-	382,318
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	2,940,609	-	2,940,609
Առգարվված ակտիվներ	-	-	-	-	-	147,727	-	147,727
Այլ ակտիվներ	57,433	-	-	-	-	202,196	-	259,629
Ընդամենը ակտիվներ	**32,413,902**	**4,576,146**	**19,258,925**	**39,020,180**	**24,003,342**	**4,372,580**	**16,244**	**123,661,319**
Պարտավորություններ								
Բանկերց ներգրավված վարկեր, ավանդներ և այլ մնացորդներ	-	3,473,686	4,871,721	42,998	-	-	-	8,388,405
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	18,519,390	11,912,497	34,294,704	9,418,768	4,973	-	-	74,150,332
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	-	115,858	-	-	-	-	115,858
Վարձակալության գծով պարտավորություն	3,438	7,060	35,143	266,896	20,364	-	-	332,901
Այլ պարտավորություններ	236,717	-	51,986	-	-	308,673	-	597,376
Այլ ներգրավված միջոցներ	6,021	13,881	40,860	111,371	79,793	-	-	251,926
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	242,470	-	242,470
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	100,590	-	5,915,807	-	-	-	6,016,397
Ընդամենը պարտավորություններ	**18,765,566**	**15,507,714**	**39,410,272**	**15,755,840**	**105,130**	**551,143**	**-**	**90,095,665**
Զուտ դիրքը	**13,648,336**	**(10,931,568)**	**(20,151,347)**	**23,264,340**	**23,898,212**	**3,821,437**	**16,244**	**33,565,654**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6,268,266	-	-	-	-	-	-	6,268,266
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	5,441,127	-	-	-	-	-	-	5,441,127
Բանկերին տրված վարկեր, ավանդներ և այլ պահանջներ	13,691,142	7,002	-	2,016,711	-	967,815	-	16,682,670
Հաճախորդներին տրված վարկեր	528,281	4,935,079	8,463,123	16,726,190	19,896,664	-	23,248	50,572,585
Ներդրումային արժեթղթեր	6,051,076	3,846,210	3,468,072	16,323,269	1,904,139	17,517	-	31,610,283
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	416,504	-	416,504
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	2,849,472	-	2,849,472
Առգարվված ակտիվներ	-	-	-	-	-	147,727	-	147,727
Այլ ակտիվներ	65,414	-	-	-	-	271,141	-	336,555
Ընդամենը ակտիվներ	**32,045,306**	**8,788,291**	**11,931,195**	**35,066,170**	**21,800,803**	**4,670,176**	**23,248**	**114,325,189**
Պարտավորություններ								
Բանկերց ներգրավված վարկեր, ավանդներ և այլ մնացորդներ	-	-	31,525	65,998	-	-	-	97,523
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	20,633,809	5,395,018	28,818,398	18,979,612	4,896	-	-	73,831,733
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	-	201,863	-	-	-	-	201,863
Վարձակալության գծով պարտավորություն	3,256	6,800	32,067	248,618	62,538	-	-	353,279
Այլ պարտավորություններ	418,638	-	-	-	-	368,463	-	787,101
Այլ ներգրավված միջոցներ	4,757	12,962	56,177	139,776	65,277	-	-	278,949
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	94,640	-	94,640
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	107,186	-	6,303,971	-	-	-	6,411,157
Ընդամենը պարտավորություններ	**21,060,460**	**5,521,966**	**29,140,030**	**25,737,975**	**132,711**	**463,103**	**-**	**82,056,245**
Զուտ դիրքը	**10,984,846**	**3,266,325**	**(17,208,835)**	**9,328,195**	**21,668,092**	**4,207,073**	**23,248**	**32,268,944**

Ժամկետանց սյան ներքո ներկայացնած են ակտիվների միայն ժամկետանց մասերը համաձայն պայմանագրային մարման ժամկետների, և ոչ թե ամբողջական ակտիվը: Ակտիվների որակի վերաբերյալ ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 13-ում:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական միջոցը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակի համար բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ոսկու ստանդարտացված ձուլակտորները, ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այլ կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ դրությամբ բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը կազմում է 262.37% (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 254.44%).

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի (նվազագույնը՝ 60%) հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար:

(ե) Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկն ուղղակի կամ անուղղակի վնաս կրելու ռիսկն է, որը պայմանավորված է Բանկի գործընթացների, անձնակազմի, տեխնոլոգիաների և ենթակառուցվածքի հետ կապված բազմաթիվ պատճառներով, ինչպես նաև պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերից տարբեր արտաքին գործոնների, օրինակ՝ օրենսդրական և կանոնակարգող պահանջների և կորպորատիվ վարքագծի ընդունված ստանդարտների ազդեցությամբ: Գործառնական ռիսկն առաջանում է Բանկի բոլոր գործառնությունների հետ կապված:

Բանկի նպատակն է այնպես կառավարել գործառնական ռիսկը, որ հնարավոր լինի հավասարակշռել ֆինանսական կորուստ կրելուց և Բանկի հեղինակությանը վնաս հասցնելուց խուսափելն ու ծախսերի կրճատումը և նորարարությունները: Բոլոր դեպքերում, Բանկի քաղաքականությունը պահանջում է համապատասխանության ապահովում բոլոր կիրառելի օրենսդրական և կանոնակարգող պահանջների հետ:

Բանկը գործառնական ռիսկը կառավարում է ներդնելով ներքին հսկողության մեխանիզմներ, որոնք ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ Բանկի գործունեության յուրաքանչյուր ոլորտում:

25 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ դասակարգում է օրենսդրությամբ բանկերի համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի առաջին մակարդակի հիմնական, առաջին մակարդակի և ընդհանուր նորմատիվային կապիտալների և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշները («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինեն սահմանված նվազագույն ցուցանիշներից 6.2%, 8.3% և 11%:

2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշին :

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Առաջին մակարդակի կապիտալ		
Բաժնետիրական կապիտալ	26,249,100	26,249,100
Էմիսիոն եկամուտ	257,149	257,149
Գլխավոր պահուստ	379,537	128,028
Չբաշխված շահույթ	5,538,989	5,201,738
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստ	487,595	(183,032)
Նվազեցումներ	(2,719)	(43,324)
Ընդամենը առաջին մակարդակի կապիտալ	**32,909,651**	**31,609,658**
Երկրորդ մակարդակի կապիտալ		
Հնարավոր կորուստների ընդհանուր պահուստ	666,767	637,343
Ստորադաս փոխառություններ	2,711,592	3,478,129
Ընդամենը երկրորդ մակարդակի կապիտալ	**3,378,359**	**4,115,472**
Ընդամենը կապիտալ	**36,288,010**	**35,725,131**
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	**101,419,694**	**93,306,491**
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցությունը (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	**35.78%**	**38.29%**
Ընդամենը առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցությունը (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	**32.45%**	**33.88%**
Ընդամենը առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցությունը (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	**32.45%**	**33.88%**

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

26 Փոխատվության հանձնառություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև մեկ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառություններն ըստ դասակարգերի: Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ այդ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	30 Հունիս 2024	31 Դեկտեմբեր 2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառություններ	10,504,782	5,520,089
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	1,661,172	1,753,153
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	1,766,657	1,699,708
	13,932,611	**8,972,950**

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխատվության հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարման ժամկետը:

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այս փոխատվության հանձնառություններից 10,060,787 հազար ՀՀ դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 5,204,822 հազար ՀՀ դրամ) գումարով հանձնառությունները վերաբերում են տասնինը հաճախորդի (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ տասնութ հաճախորդի), ինչը վկայում է էական պարտքային ռիսկի առկայության մասին:

27 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Բանկն ունի մինչև 500,000 հազար դրամի չափով ապահովագրական ծածկույթ ապահովագրության յուրաքանչյուր տեսակի համար, ներառյալ՝ շենքերը և սարքավորումները, գործունեության ընդհատումը և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունները, որոնք կարող են առաջանալ գույքին վնաս հասցնելուց՝ Բանկի գույքի հետ կապված տեղի ունեցած պատահարների կամ Բանկի գործունեության հետևանքով: Բանկն ապահովագրել է նաև դրամարկղերը 110,000 հազար դրամի չափով՝ ֆիզիկական վնասից և գողությունից:

(բ) Դատական վարույթներ

Ղեկավարությունը տեղյակ չէ Բանկի դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող նշանակալի հայցերի մասին:

(գ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

28 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է «Բիբլոս Բանկ Էս-Էյ-Էլ»-ը, որին պատկանում է Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100%-ը: Մայր կազմակերպությունը հրապարակում է աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունները: Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է պրն. Ֆրանսուա Բասիլը:

(բ) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2024թ. և 2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար:

	1 Ապրիլ 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Հունվար 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Ապրիլ 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ	1 Հունվար 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	123,070	202,542	86,536	159,847

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. հունիսի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30 Հունիս 2024	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	31 Դեկտեմբեր 2023	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Տրված վարկեր (համախառն)	319,118	10.90%	339,140	10.77%
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստ	(762)		(634)	
Ստացված ավանդներ	331,949	2.84%	334,077	3.29%

Կապակցված կողմերին փոխառությունները տրամադրված են ՀՀ դրամով և արտարժույթով և ենթակա են մարման 1-ից 20 տարվա ընթացքում՝ կախված փոխառության տեսակից: Փոխառություններն ապահովված են համապատասխան տեսակի գրավով, ինչպես ներկայացված է Ծանոթագրություն 12-ի (բ) կետում:

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Կառավարման հանձնաժողովի անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները 2024թ. և 2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար:

	1 Ապրիլ 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Հունվար 2024 30 Հունիս 2024 հազ. դրամ	1 Ապրիլ 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ	1 Հունվար 2023 30 Հունիս 2023 հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս				
Տոկոսային եկամուտ	8,907	17,955	9,214	17,516
Տոկոսային ծախս	(2,213)	(4,753)	(1,765)	(2,754)
(Պարտքային վնաս)/պարտքի հակադարձում	(119)	(128)	287	166

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են մայր կազմակերպությունը, վերջինիս այլ դուստր կազմակերպությունները և չվերահսկող բաժնետերերին:

Ստորև ներկայացված են 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր կազմակերպություն		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Մայր կազմակերպության հետ կապակցված այլ ընկերություններ		Ընդամենը
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ-տոկոսադրույք %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ							
- ԱՄՆ դոլարով	449,354		10,068		-		**459,422**
- եվրոյով	115,948		1,165		-		**117,112**
- այլ արտարժույթով	8,184		-		-		**8,184**
Բանկերում ներդրված ավանդներ							
- ԱՄՆ դոլարով			5,027,266	6.65%			**5,027,266**
- եվրոյով			4,833,761	5.88%			**4,833,761**
Պարտավորություններ							
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- ԱՄՆ դոլարով	-	-	-	-	5,549,475	5.80%	**5,549,475**
Այլ ներգրավված միջոցներ	-	-	-	-	-	-	**-**
- ԱՄՆ դոլարով	-	-	-	-	-	-	**-**
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-	-	-	-	-	-	**-**
- ԱՄՆ դոլարով	2,052,709	6.52%	-	-	-	-	**2,052,709**
- եվրոյով	3,963,687	6.52%	-	-	-	-	**3,963,687**
Բանկերից ներգրավված ավանդներ	-	-	-	-	-	-	**-**
- ԱՄՆ դոլարով	3,473,686	6.07%	-	-	-	-	**3,473,686**
- եվրոյով	4,833,761	4.41%	-	-	-	-	**4,833,761**
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	**-**
- ԱՄՆ դոլարով	45,024	-	-	-	-	-	**45,024**
Շահույթ կամ վնաս	-	-	-	-	-	-	-
Տոկոսային եկամուտ	-	-	20,960	-	-	-	**20,960**
Տոկոսային ծախս	(197,578)	-	-	-	(159,447)	-	**(357,025)**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	7,718	-	-	-	-	-	**7,718**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	(15,812)	-	(44)	-	-	-	**(15,856)**
Մասնագիտական ծառայություններ	(31,319)	-	-	-	-	-	**(31,319)**

Ստորև ներկայացված են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2023թ. հունիսի 30-ին ավարտված վեց ամիսների համար շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր կազմակերպություն		Մայր կազմակերպության այլ դուստր կազմակերպություններ		Մայր կազմակերպության հետ կապակցված այլ ընկերություններ		Ընդամենը
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ-տոկոսադրույք %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ							
- ԱՄՆ դոլարով	455,669		4,078		-		**459,747**
- եվրոյով	167,381		2,943		-		**170,324**
- այլ արտարժույթով	2,845		-		-		**2,845**
Պարտավորություններ							
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- ԱՄՆ դոլարով	-		-		5,640,854	5.53%	**5,640,854**
Այլ ներգրավված միջոցներ	-						
- ԱՄՆ դոլարով	-				-	-	**-**
Ստորադաս փոխառություններ մայր կազմակերպությունից	-						
- ԱՄՆ դոլարով	2,140,643	6.52%	-		-		**2,140,643**
- եվրոյով	4,270,514	6.52%	-		-		**4,270,514**
Այլ պարտավորություններ							
- ԱՄՆ դոլարով	57,278		-		-		**57,278**
Շահույթ կամ վնաս							
Տոկոսային եկամուտ	-		-		-		**-**
Տոկոսային ծախս	(193,264)		-		(141,689)		**(334,953)**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	5,184		-		-		**5,184**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	(11,499)		(42)		-		**(11,541)**
Մասնագիտական ծառայություններ	(22,578)		-		-		**(22,578)**

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների գծով դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները գրավով ապահովված չեն:

29 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):

- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:

- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ ՀՀ դրամով արտահայտված հաճախորդներին տրված վարկերի և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ժամկետային ավանդների իրական արժեքների, մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

	30 Հունիս 2024		31 Դեկտեմբեր 2023	
	հազ. դրամ		հազ. դրամ	
	Իրական արժեք	Մնացորդա-յին արժեք	Իրական արժեք	Մնացորդա-յին արժեք
Հաճախորդներին տրված վարկեր	49,412,589	51,728,292	48,587,414	50,572,585
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	74,443,221	74,150,332	73,615,402	73,831,733

Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ժամկետային ավանդների իրական արժեքների չափումները դասվում են իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին: Հաճախորդներին տրված վարկերը՝ 3-րդ մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. հունիսի 30-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ներդրումային արժեթղթեր				
- Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ	5,937,777	26,515,190	-	32,452,967
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր			34,674	34,674

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ներդրումային արժեթղթեր				
- Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքներ	9,390,638	22,202,128	-	31,592,766
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	-	-	17,517	17,517

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար՝ չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և զեղչված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գները, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփրեդերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»: